

Bijuterii de familie

Copiii nu au nevoie de prea multe lucruri pentru a fi fericiți, doar de grija și dragostea adulților, pe care îi răsplătesc cu inocența și zâmbetul lor. Ei sunt comoara de preț a oricărui părinte, pentru că nu trebuie să te gândești la ce ai renunțat pentru a avea un copil, ci să te bucuri de tot ceea ce ai câștigat după nașterea lui.

Ce este un copil? „Un experiment. Este o nouă încercare de a perfecționa omul cinstit; adică, de a face pe om divinitate“, a spus George Bernard Shaw.

Dragi cititori ai Jurnalului interregional „Banatul”, puteți afla cele mai noi știri utilizând Aplicația digitală „Banatul”.

Aplicația digitală „Banatul”, prin intermediul căreia informația ajunge instantaneu la cititori, este prima aplicație mobilă din România, care pune la dispoziția primărilor o modalitate modernă și rapidă de informare a cetățenilor în orice parte a lumii s-ar afla ei. Aplicația este un produs 100% „made in Banat”, disponibilă, în mod gratuit, pe telefoanele mobile.

Cuvântul ierarhului

Mormântul este casa vremelnicei veșnicii

† IOAN

Iubiți fii duhovnicești, Întristată este lumea azi, dar prin credință „întristarea voastră se va preface în bucurie”, așa le grăia Hristos Apostolilor Săi. Cred că acest cuvânt ni l-ar da și nouă azi, mai ales celor din ale căror familii au plecat mamă, tată, frați, prieteni. Dumnezeu să preschimbe întristarea din inimile fraților voastre, așa cum a preschimbat întristarea care a fost în inima Maicii Domnului, a Sfinților Apostoli și a ucenicilor, după Cruce, piroane și cununa de spini.

Drumul nostru pe sub soare este scurt, iar drumul până la poarta Raiului este de o prescură. Dacă îți iei ca merinde o prescură, când vei pleca din lumea aceasta, ea îți va ajunge până la poarta Raiului. Aici, Dumnezeu își hrănește fiii cu prescură, iar în Rai cu lumina harului dumnezeiesc. Aici prescură, acolo lumină!

Iată hrana pentru veșnicie! Iată o sfântă și binecuvântată diadă! Românul cultivă grâu și viță de vie, ceea ce îl făcea să se gândească mereu la prescură și la potir.

Atunci, la Constantinopol (1714), moartea a frânt o stâncă românească – Brâncovenii. În istoria neamului nostru românesc avem multe pilde de martiri. Martirul este martorul vieții, iar călăul este martorul morții. România este un antimis plin cu multe sfinte moaște, pe care noi azi slujim lui Dumnezeu.

Doamne, du neamul nostru acolo unde dorul nu mai doare!

Crucea de pe Golgota este axa lumii și scara iubirii.

Pentru noi, o, iubiților, Cel necuprins de ceruri S-a lăsat cuprins de o Cruce! El încapă și într-un potir, așteptându-te să vii să te împărtășești din bucuria suferinței Lui pentru tine.

Crucea este cetatea în care Hristos i-a scăpat de moarte pe fiii Învierii. Crucea este o sabie, iar cu aceasta Hristos a omorât moartea și cu ea a tăiat legăturile porților iadului.

Pe Cruce s-a dat cea mai cruntă bătălie din univers, căci pe ea S-a luptat Hristos cu moartea și a învins-o. Acolo, Hristos a murit moartea. De la Învierea Domnului, noi nu mai trăim murind, ci trăim înviind.

Omul este nu numai rodul înțelepciunii lui Dumnezeu, dar și al iubirii Sale. Iubirea lui Dumnezeu iartă inima împovărată și smerită și transcende chiar și moartea. Să nu-ți fie teamă de iubire și de moarte. Iubește și iartă, iar moartea nu te va atinge.

Există în Cer o casă în care domnește iubirea. În acea casă este așteptat să vină omul care, în această lume, caută o singură comoară: pe Hristos.

Iubiții mei frați, în existența noastră pământească, nu putem pune în paranteză sufletul. La sfârșitul vieții, unii frați creștini zic: Ce a fost aceasta? Înseamnă că au trăit ca o nonprezență pe acest pământ, neștiind că mormântul este casa vremelnicei veșnicii.

Fraților, noi, românii, nu ne-am extins în istorie pe orizontală, ci în Sus și nu am încercat să ne înveșnicim în piramide, ci în biserică și în mănăstiri. Biserica este semnul că neamul nostru se află pe aripile veșniciei, iar nu pe cele ale morții și că am fost zidiți la rândul nostru spre nemurire. Chiar și atunci când am fost trași pe roată în istorie, ca neam, Hristos a sfărâmat roata și ne-a ajutat să ne ducem crucea neamului până la Golgota cea de Sus.

„Asociația Primarilor din Banatul Istoric va acorda în viitor burse de susținere elevilor cu situație materială grea, dar cu rezultate strălucite la învățătură!”

Sorin MUNTEANU - Președinte al Asociației Primarilor din Banatul Istoric;
Primar al orașului Buziaș

Avenit vara. În ziua de 9 iunie, pe soare răsărind, într-un leagăn atârnat de ramura unui pin mirosind a biserică uitată sub caprifoi, se dădea în fluturi, cu genunchii strânși, cu părul lăsat să mintă plopii, teii și fânul căzut sub coasă, regina celor trei luni închinată bucuriei. Între dealurile Silagiului, pe o pajiște decupată din poveste, ascult cum cântă-n trandafiri depărtarea întoarsă în timp. La invitația gazdei, am venit aici, departe de drumul județean, pentru a vedea pregătirile făcute pentru cea dintâi întrunire a Asociației Primarilor din Banatul Istoric, după trei ani de cumplite restricții susținute de multe ori, de foarte multe ori, de nefirești improvizații guvernamentale. Gazda evenimentului, om care a sfințit acest loc prin munca sa, a hotărât să-și păstreze în umbra anonimatului, atât locația, cât și gestul său de mare omenie. La ora 13:00, ora stabilită pentru întâlnire, cea mai mare parte a edililor au răspuns cu punctualitate. Un cort alb, imens, ridicat pe verdele pajiștii, amintește de vremurile de mult apuse ale întâlnirilor împodobite cu frumusețea prieteniei. Azi, aici, între dealurile Banatului, lumea miroase a bețișoare de micșunea. La ora 14:00, se dă citire ordinii de zi. Alegerea președintelui Asociației Primarilor din Banatul Istoric este de departe punctul cel mai important al acestui eveniment. Zeci de primari, veniți din patru județe, urmează să își aleagă președintele. Votat în unanimitate, președintele ales este Sorin Munteanu, edilul orașului Buziaș, un bănățean verde care, în perioada în care a condus ca director general destinele Societății de Tratamente Buziaș, a repus această stațiune pe harta tratamentului bolilor cardiovasculare și a interesului turistic, iar azi, ca primar, schimbă cu fiecare zi înfățișarea orașului unde, în septembrie 1898, au înnoptat împăratul Franz Iosef și moștenitorul tronului, prințul Franz Ferdinand. După alegerea sa în noua demnitate, cu amabilitate, domnia sa a acceptat acest scurt dialog...

Domnule președinte, felicitări!

Vă mulțumesc, atât dumneavoastră, care mă gratulați cât și conducerii Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric pentru că, iată, a răspuns invitației noastre prin trimișii săi. De altfel, eu, asemeni tuturor colegilor mei din această asociație, credem că presa, pentru binele țării întregi, trebuie să-și găsească un loc de cinste la astfel de evenimente și nu numai. Cât privește alegerea mea în această funcție, ea reprezintă, desigur, o deosebită onoare. O cinste care reclamă muncă, multă muncă, pentru că după trei ani de pandemie, de restricții sanitare, să reiei o activitate întreruptă în tot acest timp presupune un efort considerabil care, desigur, se va suprapune peste acela pe care îl desfășor ca primar al orașului Buziaș.

Domnule președinte ați fondat azi și „Senatul seniorilor”. O inițiativă interesantă și laudabilă desigur.

Este, cred, un fapt care se cerea realizat, gândiți-vă, sunt oameni care au muncit ani, zeci de ani în administrație, acum pensionari și pe care noi, azi, i-am readus alături, nu doar ca un simplu gest de recunoștință pentru trecutul domniilor lor, ci cu gândul, cu intenția mărturisită de a ne îmbogăți activitatea, având alături vasta lor experiență. Sunt oameni care au schimbat din temelii aspectul localităților, pe care le-au condus zeci de ani!

Cred, domnule președinte, că sunteți singura instituție care își răspândește astfel membrii, ajunși la vârsta înțelepciunii.

Și nu numai pe dânșii, conform statutului, un primar care din pricini diferite nu-și mai păstrează funcția, nu-și pierde calitatea de membru al asociației.

Partidele racolează primari. Dumneavoastră, Asociația Primarilor din Banatul Istoric, mai exact, urmați acest procedeu?

Nu, pentru că asociația noastră este prin definiție a primarilor, nu interesează nici măcar culoarea politică, precum vedeți, de altfel.

Aveți în rândurile membrilor și oameni care nu lucrează în administrație?

Da, în cadrul „Senatului seniorilor”, fac parte personalități din diferite sfere de activitate, dovadă elocventă este prezența în cadrul senatului a cunoscutului istoric prof. dr. Dumitru Tomoni.

Care este suma pe care o achită un membru al Asociației Primarilor din Banatul Istoric?

E bine că îmi adresați această întrebare, pentru că răspunsul meu va surprinde cititorii jurnalului dumneavoastră: cred că suntem singura asociație din lume unde niciun membru nu plătește cotizație.

Și, în acest caz, cum vă desfășurați activitatea?

Începând cu mine, toți cei aleși în funcții de conducere în cadrul Asociației Primarilor din Banatul Istoric, desfășoară activități de voluntariat.

Sunteți de invidiat! Care este primul punct din programul dumneavoastră de președinte?

Primul meu punct susține însăși scopul asociației, acela de a revitalizeza viața spirituală în acest spațiu binecuvântat de Dumnezeu și de a sprijini activitățile culturale. Și, în acest sens, vă pot oferi un exemplu: printre alte lucruri bune, realizate în ultimii treizeci de ani, este și acela că s-a acordat o atenție aparte spațiilor destinate culturii. Am spus spațiilor, nu și culturii, din păcate. După cum se poate vedea, în majoritatea comunelor din Banat, sediile căminelor culturale au avut parte de ample renovări, atât în interior, cât și în exterior. Au spații încălzite,

grupuri sanitare moderne, mobiliere noi, unele aduc cu adevarate case de cultură. Din păcate, până acum, ele găzduiesc nunți, botezuri, parastase...

Rugi...

Rar, lucru știut, rugile se țin mai mult afară. Ei, am discutat cu colegii din cele patru județe, care se regăsesc în cadrul asociației plecând de la un slogan celebru: „România

educată!” Ei, bine, de la rostirea acestui slogan analfabetismul funcțional a crescut îngrijorător. În acest sens, va trebui să ne îndreptăm primele noastre bune intenții. Vom lua legătura în cel mai scurt timp cu teatrele din cele trei orașe mari, Timișoara, Arad, Reșița, pentru a aduce spectacole care nu necesită eforturi costisitoare, pe scenele acestor cămine culturale. Majoritatea elevilor și a părinților lor nu au văzut niciodată un spectacol de teatru pe viu, cum se spune. Domnul Ioan Vodicean, primarul comunei Săvârșin, a propus readucerea în actualitate a șezătorilor literare și a întâlnirii scriitorilor cu cititorii. Mi se pare o inițiativă extraordinară. Îmi puteți spune din ce an în țara asta nu a mai avut loc o întâlnire a scriitorilor cu tinerii cititori?

Nu pot. Cred că din perioada numită comunistă nu au mai avut loc asemenea întâlniri.

Și știi de ce atunci aveau loc?

Nu.

Pentru că atunci în țara asta nu existau analfabeți! Și nu vreau să închei, dacă tot am amintit de analfabetism, fără a sublinia faptul că Asociația Primarilor din Banatul Istoric va acorda, în viitor, burse de susținere a elevilor cu situație materială grea, dar cu rezultate strălucite la învățătură!

Pagină realizată de Mircea Cristian ARON

Copiii sunt mâinile cu care ne prindem de rai

Primăria făgețeană a fost, ca de fiecare dată, alături de mlădițele orașului. Sute de copii, alături de părinții și bunicii lor, s-au bucurat de evenimentele și surprizele pregătite de autoritățile locale din Făget de „Ziua Internațională a Copilului”. Magicianul Lorenzo a făcut un show de zile mari pentru toți copiii din Făget, prezenți în centrul orașului. Personajele de desene animate Micky și Minnie au făcut sute de poze cu cei mici, iar trupa 2B Band a creat o atmosferă de poveste cu melodiile interpretate.

Organizarea acestui eveniment de 1 Iunie a fost încă o dovadă elocventă prin care autoritățile locale au arătat respectul și aprecierea pentru comunitate, pentru copii, pentru părinți.

La o astfel de zi, redacția noastră le oferă în dar lor, copiilor și părinților acestora, două așchii care scânteie de înțelepciune: „Copilăria, spunea scriitorul Petre Sălcudeanu, e o stare fără vârstă,

ea ține de infinit, este singura felie care topește întregul univers înconjurător, vârstă în care nu spaimile de moarte îl macină pe om, ci spaimile de care se înfioară și găzele, parte și ele din acest întreg fabulos numit natură. Copilăria este seismograful care anunță cutremurele intime de mai târziu; în funcție de ea, omul se comportă într-un anumit fel când e matur, și nu altfel.”

Iar genialul Dostoievski conchidea: „Copilului poți să-i spui tot, tot; întotdeauna m-a uimit cât de puțin cei mari, tații și chiar mamele, își cunosc copiii. Copiilor nu trebuie să le ascunzi nimic sub pretextul că sunt încă mici și e prea devreme pentru ei să știe ceva. Ce idee tristă și nefericită! Și ce bine își dau seama copiii că părinții lor îi cred prea mici și prea neștiutori, când ei, în realitate, înțeleg totul. Adultul nu știe că, până și în chestiunea cea mai dificilă, copilul îi poate da un sfat util.”

Restituiri făgețene

Glorie eternă eroilor!

Prof. dr. Dumitru TOMONI

Morți în Primul Război Mondial (51): Gonțean Antanas, Moiescu Peun, Frâncu Ion, Paulescu Gheorghe, Jurconi Axente, Togerîș Adam, Vecea Irimie, Stănescu Constantin, Jurconi Ștefan, Muntean Ion, Imbrescu Serafin, Frâncu Serafin, Lorinț Dionisie, Frâncu Petru, Novacovici Antanas, Dobrei Aurel, Mihuț Vichente, Jurconi Dionisie, Cernescu Dionisie, Stoian Procopie, Petrica Pavel, Bucovețan Constantin, Glava Nicolae, Stănescu Petru, Romaniță Romulus, Ruja Petru, Icobescu Petru, Șerban Tiberiu, Nicoară Simion, Marincov Constantin, Nemeth Jozsef, Goldstein Mór, Heleport Gheorghe, Cucu Petru, Veres Vendel, Groza David, Kovacs Antal, Papái Alajos, Mihuț Ioan, Bartos Gáspár, Biro István, Sörös Imre, Todor Pantelimon, Dr. Krivan Imre, Toderici Adam, Coșteanț Antanas, Drăgan Gheorghe, Drăgan Petru, Sculea Tiberiu, Nicorescu Tiberiu, Feneșiu Vichentie.

Morți în Al Doilea Război Mondial (38): Adalbert Rapca, Adam Frâncu, Albert Bakos, Andrei Sörös, Árpád Hepp, Aurel Bridea, Aurel Budeanu, Dorel Iancu, Emerik Vizauer, Ernest Móhilo, Francis Toth, Gheorghe Cucu, Gheorghe Csefkő, Ioan Costa, Ioan Damșa, Ionel Foltean, Iosif Csefkő, Iosif Frâncu, Trandafir Heleport, Ioan Levay, Ion Adler, Ion Dumitru, Iuliu Vecea, Karol Maltri, Ludovic Drăgoi, Nicolae Lațcu, Nicolae Lațcu, Pavel Bumbu, Ștefan Nicodim, Ștefan Oriskó, Rusu Ioan, Ștefan Stanasik, Titus Popovici, Valeriu Lorinț, Vasile Bulzan, Vasile Jurj, Vasile Nicoară, Zoltan Vizauer.

reta, Vizauer Eugen.

Morți în Revoluția din 1989: Leia Sorin Dinel.

Morți în închisori și lagăre comuniste (7): Feneșiu Victor, Ieța Ioan, Brschlik Klára, Etner Maria, Stöcklein Balztazar, Szitter Margareta.

Asociația Internațională „Citta della Terra Cruda” la Jimbolia

În luna mai, o delegație din Italia, formată din membri ai Asociației Internaționale „Citta della Terra Cruda” a vizitat Jimbolia. Delegația, formată în mare parte din primari din regiunea Sardinia, a avut ca scop vizitarea zonei de vest a țării, pentru a crea diverse legături, timpul petrecut la Jimbolia oferindu-le atât informații despre cultura și istoria locală, cât și informații despre potențialul turistic al zonei.

Muzeul Presei „Sever Bocu” a fost pentru început gazda delegației, unde li s-a făcut o prezentare a istoriei localității și au beneficiat de un tur al muzeului, aflând astfel informații despre începuturile presei în limba română, prin intermediul numeroaselor publicații, în diferite limbi, din patrimoniu și au putut descoperi ziare în limba italiană editate în România.

Admirând străzile orașului au putut descoperi cele mai importante tipuri de case pe care șvabii le construiau (casă tip vagon, casă în L, casă cu poarta acoperită), dar și Casa Șvabească - o construcție din 1833, care este monument istoric. A fost prezentat modul în care s-a utilizat pământul de-a lungul timpului, cu detalii despre construirea caselor de către coloniștii șvabi, despre prelucrarea lutului la fabricarea țiglei și cărămizii la Fabrica Bohn.

Apoi, delegația a vizitat Muzeul „Stefan Jäger”, prin minunatele și renumitele picturi ale acestuia descoperind felul în care trăiau șvabii odinioară, tradițiile și obiceiurile lor.

Vizita în Jimbolia s-a încheiat la Muzeul Pompierilor „Sfântul Florian”, acolo unde tradiția voluntariatului dăinuie de aproximativ 150 de ani.

„Romanian Science Festival” la Jimbolia

În 19 mai 2022, la Casa de Cultură a orașului Jimbolia a avut loc evenimentul „Romanian Science Festival” în organizarea căruia s-au implicat aproximativ 20 de voluntari - toți tineri, ambițioși, joviali, sprinteni și săritori. Parcă viitorul acestei zone pare mai încurajator atunci când tinerii dau și mai multă substanță acestor acțiuni.

Trei sute de elevi ce studiază la școlile din Jimbolia și în localitățile limitrofe au avut

ocazia, poate unică în viață, de a întâlni mentorii „Romanian Science Festival”, oameni de știință ale căror nume se leagă de unele dintre cele mai importante universități din lume

- cea de la Cambridge, cea de la Oxford.

Ediția de la Jimbolia a evenimentului „Romanian Sci-

ence Festival” a evidențiat, pe lângă oamenii de știință care au susținut ateliere și câțiva mentori locali. Este vorba despre Anais Vădeanu, Alin Gherghescu și Sebastian Ferescu, elevi ai școlilor din Jimbolia, care au obținut rezultate remarcabile în cadrul olimpiadelor la care au participat. Totodată, doamna Domnica Rîf, profesoară a Liceului Tehnologic Jimbolia și autoare a unei cărți, i-a încurajat pe cei prezenți să își urmeze calea și visurile. Îi felicităm la rândul nostru și ne exprimăm admirația pentru munca și pasiunea lor.

Este bine să știți

Schimbări în educație începând cu anul școlar 2022-2023

Începând cu această toamnă, elevii nu vor mai învăța în trimestre sau semestre, ci în cele cinci module de învățare intercalate cu cinci vacanțe. De asemenea, s-a renunțat la obligativitatea susținerii tezelor semestriale și se va încheia o singură medie la finalul anului școlar. Elevii vor putea să aibă cel mult șapte note la o materie și minimum patru vor fi trecute în catalog. Dacă până acum programa prevedea o lucrare scrisă pe semestru, din toamnă, profesorii vor da elevilor două lucrări scrise pe an. S-a hotărât și cum se va lua vacanța din februarie 2023. Astfel, 30 de județe au optat pentru ultima săptămână, 10 județe au decis să petreacă vacanța în cea de a treia săptămână din februarie, iar Bucureștiul și Suceava au ales cea de-a doua săptămână. Toate aceste schimbări se vor aplica din toamnă, odată cu începerea noului an școlar.

Craiful Amurg

Emil Botta

Craiful Amurg, ucigașul macilor,
a scâldat câmpia într-o baie de sânge.
L-am văzut cum ștergea spada
pe copacii care se porniră a plânge.

Paserile din cuibul incendiat
erau aripi din diamant și cărbune.
Și aruncau, săgeți, către ceruri
priviri săgetătoare nebune.

Singur în rădvanul negru trecem,
și cum galopa năzdrăvanul murg!
Pe aleile pavate cu umbră, printre răcori,
suiam spre castelul Craiului Amurg.

Pompierii jimbolieni

Pompierii din cadrul Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență al orașului Jimbolia au câștigat, în luna iunie, locul I la faza județeană a concursurilor profesionale SVSU, organizat de I.S.U. TIMIȘ.

Îi felicităm și le dorim mult succes!

Pagină coordonată de Ana-Maria LAZĂR

„Să ne ajute Dumnezeu să nu mai avem restricții, să putem să ne ținem sărbătorile ca bunii și străbunii noștri!“

Ion Iacob DAMIAN - Primar al comunei Vermeș

„A dat bunul Dumnezeu, ca după ani grei de pandemie, de restricții, să ne vedem într-un cadru deosebit, alături de goștii noștri.” Astfel și-a început dialogul cu mine domnul Ion Iacob Damian, primarul comunei Vermeș, în ziua de Înălțarea Domnului. Era joi, 2 iunie 2022 și, după slujba oficiată de Preaonoratul Părinte Petru Vintilescu, membrii cunoscutului ansamblu folcloric „Vermeșana”, îndrumați, ca de obicei, de maestrul coregraf Ciprian David, au dat startul oficial al petrecerii de voie bună bănățeană. Lor li s-a alăturat formația „Formula 1”, condusă de Doru Țăranu,

fiu al satului, de Adrian Scorobete și de cunoscuta și celebra cântăreață Liliana Laichici. În cele două zile de sărbătoare, pe plătoul din dreptul Căminului Cultural din localitate, au mai evoluat cântărețele Otilia Duma, Mihaela Pașca și cântăreții Nelu Blidariu, Puiu Codreanu și Sorin Stoiadin.

A fost o sărbătoare, așa cum spuneam, întinsă pe două zile, la capătul cărora, edilul comunei a conchis: „Să ne ajute Dumnezeu să nu mai avem restricții, să putem să ne ținem sărbătorile ca bunii și străbunii noștri!”

Pagină realizată de prof. Dan RADOSAV

„Elevii de azi ai Coșteului vor face cinste comunei noastre oriunde îi va duce viața!”

Petru CAREBIA - Primar al comunei Coșteiu

Venind spre frumoasa comună Coșteiu, atât de bine gospodărită de un om destoinic, precum Petru Carebia, încerc să revăd cu ochii minții Banatul de odinioară, cu satele lui aliniate în câmpie, cu drumurile uscate vara ca o piele de berbec ținută la căldură. Pe sub șirul de plopi, cirezi de vite coborau la apă să se adape. Praful stârnit de copite stăruia multă vreme peste sate și apoi se așeza încet peste iarba tocită. Cât de repede s-au schimbat toate... Coșteiu, azi, este o așezare model, cu oameni harnici și un primar pe măsură, pe care, reîntâlnindu-l, l-am găsit bucuros de un proiect extrem de prețios pentru comunitatea sa.

Domnule primar, mereu sunteți primitor și vesel, azi mai mult decât altădată.

Ei, am și de ce!

Chiar sunt curioasă!

Păi, curiozitatea stă la baza pasiunii dumitale jurnalistice. Uite despre ce este vorba: cu puțin timp în urmă, mai exact în luna care a trecut „Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Distribuție Gaz Timiș Est” a depus, în cadrul programului „Anghel Saligny”, proiectul privind „Înființarea rețelei de distribuție a gazelor naturale în Unitățile Administrativ Teritoriale, membre în cadrul „Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Distribuție Gaz Timiș Est”. Păi, nu-i așa prilej de mare satisfacție profesională?

Da, de multă vreme vă preocupă aducerea gazului la porțile consătenilor dumneavoastră. Dar, mai concret, care este obiectivul acestui proiect?

Acest proiect are ca obiectiv, așa cum am spus, racordarea estului județului Timiș la rețeaua de gaze naturale.

De când vă cunosc admir fără reținere, pe lângă politețea dumneavoastră proverbială și o anume doză de optimism.

Cazul despre care vorbim, aducerea gazului la porțile consătenilor, ne obligă, așa cum spui dumneata și cum observa și domnul Dumitrescu, directorul executiv de la „ADI Gaz Timiș Est”, care conchidea că „trebuie să privim cu optimism către viitor”, iar pentru o parte din estul județului Timiș, racordată la rețeaua de gaze naturale, înseamnă un viitor mai bun, mă refer la locuitorii acelor localități, care s-au unit pentru a reuși să transforme această inițiativă, din utopie în realitate.

Care este valoarea acestui proiect?

Este bine că mă întrebați, pentru că suma de 432 de milioane de lei dă mai exact dimensiunea reală a acestui proiect, unul extrem de complex, cu orașul Făget și încă 12 comune implicate, a cărui valoare, cum spuneam, este de 432 de milioane de lei!

Domnule primar, trecând dialogul nostru pe tărâmul școlii, vă reamintesc în luna care marchează sfârșitul unui nou an școlar...

Cum trece vremea, doamnă Laura, cum trece vremea...

Aveți un mesaj pentru acești elevi, tineri ai comunei?

Doamnă, sunt bucuros să vă spun că tinerii, elevii de azi ai Coșteului vor face cinste comunei noastre oriunde îi va duce viața. Astfel că le doresc din suflet un drum frumos, așa cum le doresc și părinții lor. Și, dacă tot m-ați întrebat dacă am un mesaj, așa avea un sfat mai bine zis, un sfat pe care și eu, la rândul meu, l-am reținut de la un foarte talentat actor român, care spunea că cheia succesului e zgomotul muncii și curățenia relațiilor. Îi rog și pe tinerii mei consăteni să rețină acest sfat pentru viitorul lor.

Domnule primar, știu că sunteți așteptat la întrunirea Asociației Primarilor din Banatul Istoric, astfel că...

Da, aveți dreptate, după doi ani și mai bine de pandemie, această minunată asociație, care nu primește niciun leu de la statul român și nici măcar membrii ei nu plătesc niciun fel de cotizație...

Atunci, cum rezistă această instituție?

Vezi, dumneata, aici este misterul și frumusețea sufletului bănățean, care nu trece totul prin prisma interesului material. Asta-i Banatul, doamnă Laura, „Perla Coroanei”!

Rubrica școlii

Elevii ne întrebă, noi răspundem

Prof.univ.dr. Aurel MIHUȚ

Nicoleta Bratan din comuna Coșteiu ne cere date privind cea mai înaltă cascadă din lume. Dragă Nicoleta, conform Național Geographic, cea mai înaltă cascadă din lume este cascada Angel Falls din Venezuela (o țară din America de Sud), este situată în Parcul Național Canaima, cel mai mare parc național din Venezuela (suprafața sa este de 30 de mii de kilometri), este al treilea ca mărime din lume și este cunoscut pentru frumusețea sa uluitoare.

Cascada Angel - este cea mai înaltă cascadă neîntreruptă din lume,

cu o înălțime de 979 metri și o adâncime de 807 metri. Apa se repede din vârful unui tepui situat la 1.283 metri deasupra nivelului mării și coboră pe marginea Auyan-Tepui, care înseamnă Muntele Diavolului. Cascada Angel Falls (Cascada Îngerului) se alimentează din râul Churun, iar înălțimea de cădere a apei este atât de mare încât la baza cascadei se formează un nor de ceață. Este de 20 ori mai mare decât cascada Niagara, aceasta formând o cădere de apă în două trepte, cea mai înaltă dintre ele are mult peste 800 de metri.

Transparență administrativă

- **Hotărârea nr. 46 din 26.05.2022** privind alegerea președintelui de ședință;
- **Hotărârea nr. 47 din 26.05.2022** privind trecerea din domeniul public în domeniul privat al comunei Coșteiu a terenului intravilan înscris în C.F. nr. 407186, loc. Coșteiu, de sub nr. Top 407186, în suprafață de 350 mp;
- **Hotărârea nr. 48 din 26.05.2022** privind însușirea analizei stadiului de înscriere a datelor în registrul agricol pe trimestrul I al anului 2022 și aprobarea programului de măsuri pentru eficientizarea înscrierii datelor în registrul agricol;
- **Hotărârea nr. 49 din 26.05.2022** privind aprobarea închirierii directe a unui teren aferent construcției în suprafață de 742 mp, imobil situat în Țipari, nr. 320, înscris în CF nr. 400390, Cad 400390, comuna Coșteiu, loc. Țipari;
- **Hotărârea nr. 50 din 26.05.2022** privind acordarea sprijinului financiar de la bugetul local al comunei Coșteiu unităților de cult din comuna Coșteiu, aparținând cultelor religioase recunoscute în România;
- **Hotărârea nr. 51 din 26.05.2022** privind actualizarea inventarului bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Coșteiu, jud. Timiș;
- **Hotărârea nr. 52 din 31.05.2022** privind participarea comunei Coșteiu în cadrul Programului privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în transporturi, prin promovarea infrastructurii pentru vehiculele de transport rutier nepoluant din punct de vedere energetic: stații de reîncărcare pentru vehicule electrice în localități.

Din albumul primăriei

„Aducerea gazului reprezintă un proiect extrem de complex, cu orașul Făget și încă 12 comune implicate”. (Petru Carebia)

Pagină coordonată de Laura Cristina MIRCEA

„Unul dintre cele mai folositoare proiecte este cel al introducerii gazului în comuna noastră”

Ioan Cristian CARDAȘ - Primar al comunei Victor Vlad Delamarina

Se nimerise să fie o zi senină, caldă. Pe treptele primăriei, edilul comunei vorbea cu câțiva consăteni. Am așteptat puțin, apoi, cu multă politețe, a stat de vorbă și cu mine...

Domnule primar, stăm, cum se spune pe prima treaptă a verii. Sunteți, din câte știu, și prin studii apropiat de agricultură. Cum vi se pare acest an agricol?

Din punct de vedere agricol, se întrevăd semne bune în acest an.

Care e problema cea mare pe care o au de rezolvat agricultorii în aceste vremuri?

Ei, problema cea mare este o problemă deloc ușoară, și o reprezintă achiziția de îngrășăminte chimice.

De ce?

Pentru că, după cum știți, chiar dacă nu vă ocupați de această ramură de activitate, prețurile au luat-o razna atunci când vorbim de îngrășăminte chimice. Gândiți-vă doar că tona de îngrășământ a depășit deja patru milioane de lei!

Enorm!

Din păcate, nici nu cred că prețul se va opri aici. Este foarte mult. Vorbim de o creștere de peste 5%.

Culturile, pe aria comunei dumneavoastră, cum arată?

Culturile arată bine, nu avem de ce ne plânge. Au ieșit bine din iarnă, chiar dacă ar mai fi fost nevoie de ploaie. De multă, mult mai multă ploaie.

Înghițelul târziu din aprilie, v-a afectat?

La pomi da, caisul de pildă a fost cel mai afectat de oscilațiile vremii pentru că l-a prins chiar atunci când a fost înflorit.

Adică cum e mai rău.

Exact. Din acest motiv, producția de caise a fost compromisă cu cel puțin 70%. În schimb merii, prunii, au trecut cu bine peste fluctuațiile vremii.

La grâu cum vedeți producția din acest an?

Se preconizează o producție bună, acum mai e și voia Bunului Dumnezeu. La ora la care vorbim, grâul a luat bine în creștere și este posibil în unele zone să nu se fi văzut cioara din grâu cum se spune în popor atunci când se anticipează o recoltă bogată.

Îmi spuneți odată că orice este viu poate fi stresat.

Este adevărat, chiar și plantele cunosc această nedorită stare, iar atunci când o încearcă, stagnează din dezvoltare.

Dar activitatea dumneavoastră administrativă, dincolo de fluctuațiile politice și economice prin care trece țara, nu stagnează.

Anul acesta nu numai că nu stagnează, dar în acest an trebuie să apară și roadele proiectelor depuse în anul care a trecut. Vom insista și pe proiectul „Anghel Saligny”.

Cu ce proiecte veți lucra în acest an?

În primul rând, vom acorda atenția cuvenită proiectului privind

canalizarea, acestuia îi vor urma proiectele privind asfaltarea drumurilor din comună.

Pe „PNRR”?

Și pe Planul Național de Redresare și Reziliență avem proiecte depuse pentru reabilitarea școlilor...

Din ce localități?

Din Petroasa Mare și Victor Vlad Delamarina. Mai avem în vedere și construcția unei grădinițe în Petroasa Mare.

Proiecte frumoase!

Da, dar noi trebuie să continuăm munca pentru ca aceste proiecte să dea și roade.

Mi-ați vorbit de canalizare, ce mai este de făcut aici?

La Honorici, Pădureni și Visag vom lucra pe acest proiect.

În celelalte localități cum stați cu acest proiect?

Foarte bine, de pildă la Victor Vlad Delamarina, Herendești și Petroasa Mare lucrările sunt finalizate.

La Herendești s-au finalizat și lucrările de asfaltare?

Da, și la Petroasa Mare s-au finalizat, încă de anul trecut, lucrările de asfaltare.

Cum vedeți acest an, privindu-l prin prisma financiară?

De la începutul anului am crezut că vom primi mai mulți bani pentru dezvoltarea comunei în acest an și, până acum, nu mă pot plânge.

Aveți un proiect interesant pentru comuna dumneavoastră?

N-aș spune interesant, aș spune mai degrabă necesar, foarte folositor și el vizează introducerea gazului în comuna noastră. Un proiect uriaș, cu o valoare de peste 3.000.000 de euro.

Când credeți că s-ar putea finaliza acest proiect?

Greu de spus, dar eu sper ca până în toamnă să deschidem finanțarea. Sigur că de aici vor urma inerentele proceduri de licitație, care nu pot fi evitate. Nu, nimeni nu poate da o dată exactă, am avut la Herendești și Petroasa Mare la asfaltări, am terminat avizele, am scos lucrările la licitație și, din pricina unor factori independenți de voința noastră, lucrările au întârziat cu câteva luni. Apar tot felul de contestații, astfel că nu se poate emite o dată exactă a finalizărilor unor astfel de lucrări. Dar, într-un an, un an și jumătate, sigur vor începe lucrările pentru introducerea gazului în comuna noastră.

Sunteți un iubitor de agricultură, dar și de sport.

Adevărat.

Cum stați cu sportul „rege” în comună?

Bine, s-au reluat competițiile. Din păcate sunt puține echipe.

Se vor relua desigur și activitățile cultural-artistice.

O, da, vom începe cu rugile comunei.

Domnule primar, cum a fost anul care a trecut?

Anul care a trecut a fost un an de pregătire a proiectelor.

Transparență administrativă

● **Hotărârea nr. 19 din 18.04.2022** privind aprobarea obiectivului de investiții „Înființare sistem inteligent de distribuție gaze în comunele Boldur, Nițhidorf, Darova, Pădureni, Racovița, Sacoșu Turcesc, Tormac, Victor Vlad Delamarina, Știuca, Găvojdia și extindere rețea distribuție gaze în comuna Belinț, județul Timiș”; ● **Hotărârea nr. 20 din 18.04.2022** privind aprobarea acordării unei sume de bani, cu titlu de sprijin financiar, Bisericii Ortodoxe din Honorici; ● **Hotărârea nr. 21 din 18.04.2022** privind alocarea sumei de 39.000 lei din bugetul local pe anul 2022 pentru organizarea manifestărilor culturale „Ruga bănățeană” în comuna Victor Vlad Delamarina; ● **Hotărârea nr. 22 din 18.04.2022** privind Aprobarea execuției bugetare a Primăriei comunei Victor Vlad Delamarina la 31.03.2022; ● **Hotărârea nr. 23 din 18.04.2022** privind alegerea președintelui de ședință dintre membrii Consiliului Local al comunei Victor Vlad Delamarina pentru perioada mai-iunie-iulie 2022.

Pentru oaspeții comunei noastre

Programul rugilor din acest an

Victor Vlad Delamarina: 12-13.06.2022

Visag : 12-13.06.2022

Herendești: 29-30.06.2022

Petroasa Mare: 12.07.2022

Honorici: 08-09.09.2022

Pădureni 14.10.2022

Pagină realizată de
Luminița MUNTEANU

Parteneriat reluat cu primăria din Kirner Land

În data de 6 mai s-a reluat, la sediul primăriei din Kirner Land, parteneriatul pe care comuna Lenauheim îl are cu administrația din Germania, acesta fiind întrerupt din cauza pandemiei de Covid-19.

Alături de dl. Werner Griebel, președintele HOG Lenauheim, domnul primar Ilie Suciuc s-a întâlnit cu primarul din Kirner Land, dl. Thomas Jung și viceprimarul, dl. Hans Helmuth Dobell, administrația parteneră având o nouă conducere.

Împreună au stabilit ca la viitoarele acțiuni comune, schimburi culturale și educaționale, să participe elevi din localitățile noastre. De asemenea, cât de curând, se va lansa și o invitație către partenerii din Kirner Land de a participa la manifestarea „Fiii Satului Lenauheim” din această toamnă.

În cursul acestei întâlniri, împreună cu gazdele, s-a stabilit modul în care dâșii se pot implica în sprijinul Centrului de zi pentru copii din Lenauheim.

Dispensar modernizat

În 14 mai a început turnarea betonului la planșul de la acoperiș în cadrul lucrărilor din proiectul de „Reabilitare și modernizare dispensar în localitatea Lenauheim, comuna Lenauheim, județul Timiș”.

Firma care execută lucrarea este SC DRAGOȘ BĂTIMENT S.R.L., cu sediul în Negrești – Oaș. Valoarea la care a fost făcută achiziția este de: 970.370,68 lei + TVA. Durata contractului este de 8 luni - execuție și 36 de luni - garanție.

Sunt executate lucrări de reparații la clădirea existentă, reconfigurarea spațiului interior, reabilitare termică, înlocuirea instalațiilor electrice, înlocuirea instalațiilor sanitare și termice, remodelare trepte acces și terasă, accesibilizare pentru nevoile persoanelor cu dizabilități, amenajări exterioare și împrejmuiri. Proiectul este finanțat prin PNDL.

Este bine să știți

Recensământ 2022

Până în data de 17 iulie se va desfășura etapa interviului față în față, cu recenzor, pentru cei care nu au participat la autorecenzare sau nu au completat un chestionar validat. Recensământul este obligatoriu, iar sustragerea de la participarea la una dintre etape – autorecenzare online sau interviu față în față, cu recenzor – se penalizează conform legislației în vigoare.

Cetățenii care refuză să ofere informațiile cerute în cadrul recensământului sau care oferă răspunsuri incomplete ori greșite riscă amendă cuprinsă între 1.000 de lei și 3.000 de lei, conform articolului 54, alineatul (2) din OUG 19/2020.

Totodată, persoanele juridice care nu furnizează la timp sau în forma solicitată datele necesare desfășurării recensământului riscă amenzi de la 15.000 lei la 50.000 lei, conform articolului 55 din OUG 19/2020.

ERASMUS+

În luna mai, 33 de elevi de la școli din Turcia, Portugalia, Letonia și Italia s-au aflat, timp de două zile, într-un schimb de experiență, în comuna Lenauheim.

Ei au participat la programul Erasmus+ Programme K2 Strategic Partnership Exploring Natural and Cultural Treasures in Europe.

La școala din Bulgăruș elevii au putut afla câteva detalii despre instituția de învățământ, despre comuna Lenauheim, dar au avut loc și prezentări ale tuturor școlilor participante la program. Printre altele, au vizitat o fermă din Lenauheim și Muzeul „Nicolaus Lenau”.

Poezii noștri

Visurile tinereții

Nikolaus Lenau

Cel tânăr crede viața o grădină,
Șagalnic, zorile-i zâmbesc mereu;
În el totu-i nădejde și lumină.
Cer îi e lumea - omul, Dumnezeu!

Nu tulbura pe oaspeții de-o clipă
Ai tinereții. Umblă-ncet, sfios!
Visările ce-n zori se înfiripă
Sunt tot ce are viața mai frumos.

Lin, boarea dimineții îi presară
Cu deget blând în plete trandafiri;
Mângâietoare pasări l-împresoară
Cu minunate glasuri și-mboldiri.

Realitatea însă izgonește
Cu pasu-i greu și păsări și visări;
Și plin de teamă tânărul privește
Cum toate zboară și se pierd în zări.

Din albumul comunei

„Am vizitat cele trei echipe care lucrează la rețeaua de canalizare în localitățile Grabaț și Bulgăruș. Le-am cerut ca în continuare să aibă în vedere curățenia după lucrare, dar și evacuarea betoanelor rămase în urma săpăturilor.” (Ilie Suciuc - primar al comunei Lenauheim)

Pagină coordonată de Ana-Maria LAZĂR

„Este clar că pe agricultură suntem foarte bine dezvoltați!”

Ovidiu DOȚA - Primar al comunei Topolovătu Mare

Este bine să știți, dragi cititori din alte județe, acolo unde jurnalul nostru este prezent, că la Topolovătu Mare, aproape fiecare casă este un muzeu al portului de odinioară. Aici poți vedea, dacă treci pragul unei case, modele vechi de o sută de ani, dar și ceva mai noi, de la începutul deșteptării naționale și până la adormirea acesteia. Pentru că îmbrăcămintea, spun oamenii locului, este o oglindă a epocii. Aici am văzut adevărate cronică brodate pe mătase precis clasificate. Tot felul de veșminte cusute cu fir de aur, broderii înflo-rate, pasmanterii, fuste țesute din fir subțire, dantele, corsaje cu balene, bonete cu creastă, cu zdrăngănei, cu ace în formă de săgeți; azi nu le mai poartă nimeni, dar ele se păstrează de către harnicii locuitori ai acestei frumoase comune, cu primarul căreia am stat de vorbă în această lună.

Domnule primar, îmi spuneți, într-un trecut dialog al nostru, că nu v-ați abătut niciodată de la proiectele promise. Și că acordați o atenție deosebită și echipelor care lucrează pentru atragerea fondurilor europene.

Exact, de aceea avem atâtea proiecte de succes.

Domnule primar, dacă tot am apelat la memorie pentru începutul conversației noastre, o fac din nou, amintindu-mi că mi-ați vorbit la trecuta noastră întrevvedere despre edificiile culturale din comuna dumneavoastră.

Da, este adevărat, chiar aveți o memorie bună.

Despre dotările interioare la aceste edificii culturale ce-mi puteți spune pentru cititorii noștri?

În primul rând, vor fi mese și scaune noi și tot ceea ce este necesar pentru desfășurarea în bune condiții a activităților culturale, dar și a festivităților de genul nunților sau botezurilor.

De când nu a mai fost renovat Căminul Cultural în localitatea reședință de comună?

Greu de crezut, dar la Topolovătu Mare, Căminul Cultural nu a mai fost renovat după Revoluția din 1989, aflându-se, după cum bine își mai amintesc consătenii mei, într-o stare jalnică. Acoperișul era praf și ploua înăuntru.

Aici, la acest important obiectiv cultural, s-a muncit nu glumă!

Era necesar, s-a decapat tot, s-a dat acoperișul jos. Au rămas numai pereții. Totul trebuia refăcut și înnoit. Va arăta foarte bine când clădirea va fi gata renovată.

Domnule primar, dacă tot m-ați complimentat pentru memoria mea, haideți să mai amintim cititorilor noștri și nu doar pentru cei din Topolovăț, o parte din proiectele, din obiectivele, din promisiunile onorate de dumneavoastră în acest timp.

Deși sunt realizări la vedere, pe care le cunosc bine consătenii mei, aș aminti așa, în grabă, cum se spune, de asfaltarea străzilor, de

renovarea căminelor, de dotarea elevilor cu tablete școlare, de proiectele pentru combaterea peștei porcine africane în rândul suinelor din localitate, dar și de proiectele pentru eficientizarea energetică a clădirilor, ori la cele pentru modernizarea drumurilor agricole.

De ce proiecte pentru combaterea peștei porcine și pentru modernizarea drumurilor agricole?

În primul rând, trebuia să acționăm în aceste direcții. Dispozitivele pentru combaterea PPA pot fi utilizate și pentru dezinfecție și dezinsecție și, astfel, să nu mai apelăm la firme. Pe de altă parte, Topolovătu Mare stă foarte bine în domeniul agricol.

O veste care nu poate decât bucura cititorii și onora, în același timp, localitatea dumneavoastră. Mai ales acum, când agricultura românească trece prin grele încercări și, când spun asta, nu mă refer numai la cele climatice.

Da, trebuie să spunem că agricultura este pe primul plan și în localitatea noastră există multe ferme mai mari sau mai mici, atât pe cultura mare, cât și pe zootehnie. 80% din domeniul industriei e pe agricultură. Există și un mare depozit de cereale, unde sunt adunate cerealele din Banat. Da, agricultura e pe primul plan. Există aici ferme și de italieni și de francezi. Avem un român cu o fermă foarte mare, dar sunt multe mai mici.

Știu că ați atras fermieri străini în sprijinul unor proiecte culturale. Un fapt care, desigur, ar interesa cititorii noștri pentru că nu e ușor de întâlnit.

Da, de exemplu, cu fermierul din Franța am avut și o relație pe proiecte culturale. Ansamblul nostru de la Topolovătu Mare a fost în Franța, înainte de pandemie, la un mare turneu. Avem și un mare crescător de vaci, rasa Angus, la Șuștra. Așa că este clar că pe agricultură suntem foarte bine dezvoltați.

Domnule primar, vă mulțumesc pentru timpul acordat!

Și eu vă mulțumesc pentru acest dialog!

Vești rele pentru Europa

Înlocuirea petrolului rusesc cu cel din alte surse este imposibilă

Organizația Țărilor Exportatoare de Petrol (OPEC) a transmis luni Uniunii Europene că actualele și posibilele viitoare sancțiuni împotriva Rusiei riscă să creeze unul dintre cele mai puternice șocuri ale ofertei de petrol care au existat vreodată, iar înlocuirea petrolului rusesc cu cel din alte surse ar fi imposibilă, semnalând, totodată, că țările acestei organizații nu își vor spori extracția de petrol, relatează Reuters. Oficialii ai UE au avut la Viena discuții cu reprezentanți ai OPEC, acolo unde, Mohammad Barkindo, secretarul general al OPEC, conform unei copii a intervenției sale obținute de Reuters a spus: „În urma actualelor și viitoarelor sancțiuni sau a altor măsuri voluntare, am putea vedea pierderea a peste 7 milioane de barili pe zi din petrolul rusesc și alte exporturi de combustibili. Luând în considerare actuala prognoză a cererii, ar fi aproape imposibil de înlocuit o pierdere de volume de o asemenea magnitudine”.

Din albumul cu vizite al primăriei

Recent, președintele Consiliului Județean Timiș, domnul Alin Nica, însoțit de deputatul Cosmin Șandru, s-a aflat într-o vizită de lucru la Primăria comunei Topolovătu Mare, acolo unde a fost așteptat de edilul comunei, domnul profesor Ovidiu Doța.

Pagină realizată de prof. Ana-Maria TAPANOV

„Biserica nu trebuie să promită mai mult decât poate!”

Teodor DRONCA - Pastor al Bisericii Penticostale Moneasa

Am ajuns la Moneasa pentru a continua, la îndemnul domnului primar, dialogurile cu personalități ale comunei sale, într-o dimineață de luni, la ora când lumea întregă se deșteaptă în verdeață și flori, în ciripitul păsărelelor și în bucuria văratecă a lunii iunie. În susurul pâraielor și în verdeața proaspătă a copacilor, vara își cânta imnul triumfal de bucurie.

Domnule Teodor Dronca, vă mulțumesc că v-ați făcut timp pentru a continua dialogul

nostru de luna trecută.

Cu plăcere!

După experiența dumneavoastră, mai este interesat cetățeanul actual de biserică și credință, dat fiind că tehnologiile moderne – televizorul, smartphone-ul și facebook-ul – par a-l compleși total?

Sigur că mai există oameni interesați de Dumnezeu și de biserică în această epocă modernă, cel puțin asta observ eu în biserică unde slujesc, chiar dacă tehnologia are influență serioasă și din punct de vedere spiritual.

De ce, totuși, cetățeanul își mai îndreaptă atenția și către Dumnezeu?

Oamenii înțeleg că au și nevoi spirituale și sufletești care nu se pot împlini decât prin credință în Dumnezeu. E adevărat că în spațiul online există multe programe religioase și se pot urmări multe slujbe în biserici, chiar de bună calitate. Totuși, când credinciosul trăiește pe viu relația cu preotul și cu pastorul, cu cei ce slujesc în biserică, e cu totul altceva decât atunci când slujba religioasă o privește ca un spectacol transmis la televizor pe internet. În altă ordine de idei, și necazurile vieții, problemele cu care cetățenii se confruntă, îi împing spre biserică și către Dumnezeu, ca o șansă pentru salvare.

Ce poate oferi biserică pentru a-l salva pe cetățean?

Biserica, în mod tradițional, oferă servicii divine, unde oamenii sunt chemați să se întâlnească astfel cu Dumnezeu. E un mijloc de comunicare cu Dumnezeu. La serviciile religioase publice credincioșii vin în număr mare. Oricine poate participa. Totuși, există și consiliere personală, discuții private între predicator și credincios, în măsura în care ei solicită o asemenea întrevvedere. Noi le stăm la dispoziție. Îi ascultăm, discutăm cu ei și încercăm să găsim soluții împreună la problemele cu care ei se confruntă.

Atunci când credinciosul vine la un pastor, la dumneavoastră, ce solicită el de la biserică și de la Dumnezeu?

Cererile sunt diverse, de la sănătate, pace și liniște în familie, până la a-și găsi pacea sufletească. E mai greu pentru oameni să recunoască astfel că l-au rănit pe Dumnezeu, că au comis păcate. Aceste probleme se rezolvă atunci când îi punem pe oameni vizavi de Cuvântul lui Dumnezeu. Ne uităm în Biblie și în Cuvântul lui Dumnezeu vedem starea spirituală. Mai există o forță din partea lui Dumnezeu, numită Duhul Sfânt, a treia persoană a Dumnezeirii, care, evident, are rolul acesta, să dovedească lumea păcătoasă.

Ce ne conștientizează, ce ne avertizează Duhul Sfânt?

Duhul Sfânt ne conștientizează de starea noastră, de greșelile făcute, ne ajută să mărturisim păcatele, să ne spovedim, să ne curățim de păcatele făcute, să ne purificăm sufletele înaintea lui Dumnezeu și apoi să fim iertați prin credința în Iisus Hristos.

Credeți că de fiecare dată biserică îl poate salva pe om sau ...?

Biserica trebuie să rămână în cuvântul lui Dumnezeu. Biserica nu trebuie să promită mai mult decât poate. În biserică penticostală noi nu le promitem oamenilor că le putem ierta păcatele, dar încercăm să îi ajutăm cât putem, să îi consiliem și să ne rugăm cu ei și pentru ei pentru ca să îi apropiem de Dumnezeu. Dacă vine cineva cu povara sufletească la mine s-ar putea să plece dezamăgit, crezând că printr-o slujbă magică i se pot rezolva toate problemele. Nu se pot rezolva așa ușor, dar îi pot arăta calea și mă pot implica să îl ajut și să îl asist din punct de vedere spiritual, să vină la Dumnezeu și să fie despoșărit de povara sufletească.

Credincioșii vin și solicită iertarea păcatelor?

Vin oameni pentru iertarea păcatelor. E o treabă subiectivă. Nu vedem cum ni se iartă păcatele, poate simțim, dar dacă omul vine să i se facă o rugăciune sau slujbă pentru vindecare, atunci omul pleacă la fel de bolnav cum a venit și va zice că a fost la pastor sau la preot și nu a fost ajutat cu nimic. Situația nu trebuie privită așa. Preotul sau pastorul nu au puteri magice. Am Cuvântul lui Dumnezeu, am slujba pe care o susțin să mă rog pentru cei în cauză, dar nu depinde totul numai de mine.

Domnule Dronca, să amintim de acea expresie extraordinară a lui Iisus: „Eu sunt calea, adevărul și viața!” Reușește biserică să îl convingă pe om de acest adevăr spiritual?

Biserica încearcă să îi convingă pe oameni de această judecată minunată spusă de Iisus Hristos și să aibă o relație personală cu Dumnezeu și cu Iisus Hristos. Iisus este calea spre mântuire, este adevărul absolut și viața. Avem viața aceasta și viața viitoare. Mijlocitor între noi și Dumnezeu este Iisus Hristos.

Cum ar putea cetățeanul să ajungă la Dumnezeu și să înțeleagă această judecată atât de profundă?

Noi credem într-o relație directă și personală a omului cu Dumnezeu. Eu nu sunt mai sfânt sau mai deosebit decât omul în cauză și nu pot să fac ceea ce trebuie el să facă pentru a se salva. Dacă Dumnezeu mi-ar fi dat puterea să iert păcatele, le-aș fi iertat la toți oamenii. Dumnezeu și-a rezervat pentru El însuși puterea de a ierta păcatele. Relația aceasta directă a păcătosului cu Dumnezeu nu trebuie să fie una de frică. Păcătoșii de noi trebuie să mergem direct la Dumnezeu. Intermedierea pastorului presupune faptul că îl asistă pe credincios și îi arată condițiile în care se poate apropia de Dumnezeu și să primească lucrurile bune pe care și le dorește.

Pe de altă parte, care este relația cultelor religioase cu autoritățile locale, cu Primăria Moneasa?

Noi ne înțelegem foarte bine cu primarul și cu reprezentanții Consiliului Local și cu celelalte autorități din localitate. Ne rugăm pentru autorități și încercăm să fim cetățeni model și responsabili față de comunitatea noastră locală. La rândul lor, primarul, poliția și celelalte instituții locale se poartă frumos cu noi și ne respectă, așa cum și noi le respectăm.

Din albumul redacției

Biserica Penticostală Moneasa

Pagină coordonată de Ramona MIHEȚ

„Omul nu vrea să învețe ce să mănânce și ce produse să aleagă pentru a nu se îmbolnăvi“

Dr. Marius LUCA - Primar al comunei Birchis

Era răsărit de ziuă. De la prima gospodărie la intrarea în Căpâlnașul - Birchisului se auzea în depărtare vuietul Mureșului. Sufla vântul. Luna subțire a răsăritului, scorjită ca o lipie arsă, văruia fruntea unei case cu cerdac și două turnulețe de tablă. Un nor ca o culme de negură zăbovea peste curtea dispensarului comunal. Trei stele, așezate în triunghi scânteiau cu luciri minerale în dunga clădirii unde mă aștepta interlocutorul meu. Mirosea a iarbă cosită, a coajă nouă de copac și a pădure.

Domnule doctor, îi spuneți, nu demult, unui coleg de-al meu, că o mare parte a tensiunilor din perioada de vaccinare s-a datorat intervenției neinspirate, ca să nu spun nefaste, a politicienilor.

Da, așa am spus și repet pentru a continua dialogul din acel punct, că o mare parte a tensiunilor privind campania de vaccinare este și din cauza politicienilor. Ei au impus tot felul de măsuri și legi care se bat cap în cap. Acum trebuie certifiat COVID, acum nu trebuie certifiat COVID. Amestecul politic în sistemul de sănătate este extrem de nociv. Pandemia și campania de vaccinare au fost politizate, de aceea vaccinarea a eșuat. Din păcate, totul se politizează și totul se transformă în politic. De aici atâtea tensiuni pe spatelul bietului cetățean și pe viețile cetățenilor

Apropo de cetățeni, domnule doctor Marius Luca, ce notă i-ați da cetățeanului actual, în ceea ce privește grija lui față de sănătate?

Un mare 7 i-aș da!

De ce îi dați nota 7 și nu nota 10?

Doamnă Roxana Damian, doamnă profesor, nu pot să îi dau 10, doamnă!

De ce, domnule doctor?

În primul rând, nu numai pentru că omul de astăzi nu are o cultură sanitară și nu are ce să pună în practică, dar nici nu îl interesează să aibă această cultură sanitară. Omul de astăzi nu pare că vrea să cunoască și să se informeze cu privire la sănătatea lui și cum să și-o

protejeze. Am impresia că nici nu îi pasă de sănătatea lui și nici să facă ceea ce trebuie pentru binele lui și al familiei. Cred că nici măcar nu îl interesează nici ceea ce îl învață medicii.

De ce spuneți asta?

Mă gândesc numai la această pandemie COVID19, cum se raportează omul la aceasta, fără să îi pese prea mult de ceea ce îi spun doctorii să facă. E numai un exemplu imediat, dar putem da multe.

Despre cultura alimentară, ce-mi puteți spune?

Cultura alimentară... păi cea mai mare parte a cetățenilor de astăzi nici nu au o cultură alimentară, adică să știe ce să mănânce și cum să se hrănească. Cred că cei mai mulți cetățeni nici nu vor să știe, mai ales cei din mediul rural. Omul nu vrea să învețe ce să mănânce și ce produse să aleagă pentru a nu se îmbolnăvi. Alimentația fiind o cauză importantă a declanșării bolilor.

Domnule doctor, de ce credeți că cetățeanul este reticent la vaccin și la toate celelalte măsuri de protecție a sănătății?

E greu de spus, dar este clar că omul de astăzi e bulversat. O parte din mass-media e pro, alta e contra, iar cetățeanul citește diferite opinii și informații și este dat peste cap. Nu știe ce să facă, dacă nu se informează din sursele cele mai sigure: de la Ministerul Sănătății, de la medicii de familie, de la medicii specialiști și de la Organizația Mondială a Sănătății. Mai vezi că intervin și unii colegi reticenți la vaccin și cetățeanul chiar că e bulversat de tot. Nu mai știe ce să facă și cum să facă.

Birchisul de altădată

Pe scaunul primarului

Aurel VODICEAN

Iacob, ca în fiecare dimineață, o porni spre primărie. Azi are mai mult de lucru. Trebuie să bată iarăși duba în fiecare uliță, înștiințând oamenii despre hotărârile primăriei. Așa îi spusese de ieri Arsene Șandru, primarul, cnezul, cum i se zicea primarului pe vremea străbunicilor lui. Îmbrăcat în burcă verde, lungă până aproape de gurguiul opincilor, cusută cu frunzișoare de ață neagră pe la buzunare, piept și mâneci, pășea cu demnitate, pe mijlocul drumului, făcea doar parte din slujbașii primăriei. Prin gura lui se transmiteau atâtea știri în sat și mai departe. Nu se plânge de nimic. Simbria-i simbria, fără multă sudoare. Acasă are tot ce-i trebuie. Povestea cu Sofia însă îl neliniștește. Este îndrăgostită de Petru. Dulca nu vrea să o dea din casă. Tatăl lui Petru pe zi ce trece e tot mai bolnav. De câteva zile a auzit că i s-a tras beteșugul de la mână și la un picior. Sofia trebuie să meargă acolo, la Petru acasă. Când vor avea copii, vor veni cu toții pe la el și Dulca! Îi vor primi cu drag.

Intră în primărie. Mai întâi deschise larg ferestrele. Trase apă de la fântână. Udă pe jos. Mătură birourile și pe afară, după care șterse praful. În sfârșit, își trase sufletul puțin, răsucindu-și o țigară groasă, dintr-un colț de ziar găsit pe masă. Se așeză pe scaunul primarului. Trase adânc fumul în piept, slobozindu-l afară prin ferestrele deschise.

Stătea la masa primarului! Și el putea fi primar, se gândi. Tot patru clase are, ca și el. Citește cu poftă când îi cade un ziar în mână. Comentează știrile vremii cu multă pasiune, duminică, în fața bisericii, la birt sau sub gorunul unde cei tineri joacă în sărbători. Ar fi vrut așa de mult să fie primar. Acum câțiva ani a fost propus de unii, dar refuzat de alții. Cei care l-au refuzat au motivat vinderea pământului pentru băutura. Nu-i nimic. E bine și așa. Munca lui nu e grea. Tot timpul are ocazia de a vorbi cu oamenii din sat. Cunoaște toate știrile. De fapt, doar el le transmite și celorlalți, când bate duba.

Un primar poartă atâtea răspundere pentru viața satului. Dacă n-a putut sta el la masa asta, cine știe...? Poate unul din nepoții sau strănepoții lui va avea norocul să stea în fruntea satului, îndeplinindu-i peste vreme una din marile dorințe pe care destinul i-a refuzat-o.

Țări sărace cu oameni bogați

Miliardarii planetei

Prof. univ. dr. Aurel MIHUȚ

Potrivit revistei financiare „Forbes“, există în această lume 2.668 de miliardari. Pe scurt, vă prezint țările care au cei mai mulți miliardari: ♦ SUA - 735 de miliardari, cu o avere cumulată de 4.7 trilioane de dolari; ♦ China - 539 de miliardari, cu o avere cumulată de 1.96 de trilioane de dolari; ♦ India - 166 de miliardari cu 750 miliarde de dolari; ♦ Germania - 134 de miliardari, cu o avere de 608 miliarde de dolari; ♦ Rusia - 83 de miliardari, cu o avere de 320 miliarde de dolari; ♦ Hong Kong - 67 de miliardari cu o avere de 383 miliarde de dolari; cel mai bogat om din țară e Robin Zeng, cu o avere de 44.8 miliarde de dolari; ♦ Canada - 64 de miliardari, cu o avere de 308 miliarde de dolari; ♦ Brazilia - 62 de miliardari, cu o avere cumulată de 187 miliarde de dolari; ♦ Italia - 52 de miliardari, cu o avere de 195 miliarde de dolari; ♦ Taiwan - 51 de miliardari, cu o avere de 151 miliarde de dolari.

Pagină coordonată de prof. Roxana DAMIAN

„Sărăcia nu vine de la un șpriț pe care-l bei cu un prieten drag!”

Ion MICURESCU - Primar al comunei Bata

Aflând că urmează să fac un interviu cu edilul comunei Bata, Vasile Todi mi-a spus: „Mă bucur pentru tine, a sta de vorbă cu «Badea Ion», înseamnă a dialoga cu un om care are sufletul muiat în poveste. În junia lui, feciorul Ion Micurescu și-a pierdut ceasul de buzunar la o vânatoare și, de atunci, omul Ion Micurescu măsoară timpul nu în minute, ci în roua de dimineață și roua de seară, în mersul stelelor pe cer și fazele lunii, în ninsoare și în grosimea gheții pe râu, în înflorirea merilor și zborul stolurilor de păsări peste pământul copilăriei lui, pământ pe care el nu l-a părăsit, cu excepția studiilor universitare, niciodată!”. Cu aceste observații am pornit spre sediul administrației bătane, acolo unde, matinal, mă aștepta interlocutorul meu.

Domnule primar, ne aflăm pe o nouă treaptă a anului și vreau să aflu care este cea mai importantă zi din an, pentru satul dumneavoastră?

Domnișoară profesor, cea mai importantă zi a satului meu este la „Înălțare”, atunci când îi cinstim și pe eroii noștri.

Și pentru dumneavoastră?

Deci, cea mai importantă zi și pentru mine este aceea când mergem și aprindem o lumânare la Troița din curtea bisericii, unde sunt două plăci comemorative: pe cea din Primul Război Mondial scrie că au murit 55 de tineri din comuna noastră, iar pe cea din Al Doilea Război Mondial scrie că au murit 27 de tineri.

Jertfe de neuitat!

Domnișoară profesor, când un copilăș de-al nostru se lovește la un deget, sunăm la 112. Dați-vă seama cum au fost sufletele părinților, ale bunicilor, ale fraților și surorilor acelor eroi, când de pe front venea poștașul care ținea legătura cu aparținătorii, iar dacă nu venea până la ora 14, spuneau: „Azi a scăpat copilul meu, este viu!”, iar pe vatra unde stau eu a venit poștașul de două ori.

Poveste tristă, domnule primar.

În vreme de război, viața e tristă, domnișoară. Pentru o rudă de-a mea, care avea doi copii, Ion și Eftimie, poștașul i-a dat o scrisoare bunicului meu și din acea scrisoare bunicul a aflat că amândoi au murit pentru patrie.

Unde au murit, domnule primar?

Nu se știe unde nici azi sau cu atât mai puțin azi când a trecut aproape un veac și ei n-au la căpătâi o cruce. Atunci noi venim aici, în curtea Bisericii, să aprindem o lumânare pentru a lumina drumul spre veșnicie al celor ce au îmbrăcat cămașa morții și atunci spun: nu putem merge înainte, dacă nu ne uităm înapoi, eroilor ca amintire, urmașilor ca pildă!

Domnule Ion Micurescu, aveți un precept moral, un principiu

de viață după care vă ghidați?

Ei, tatăl meu spunea că dacă am acum 100 de oi, iar la anul 200 de oi, ceva nu e în regulă.

Ajutați-mă să înțeleg.

Domnișoară, eu în viață tot ce am făcut am realizat cu pași mici, așa am făcut totul, acestea sunt coordonatele de viață! Și mi-a mai spus tata: „Feciorule, să știi că sărăcia nu vine de la un șpriț pe care-l bei cu un prieten drag!”

Înțeleaptă vorbă!

Dragă, sunt oameni, chiar eu cunosc un doctor, nu-i dau numele, care a spus: „Eu nu am prieteni, am doar cunoștințe, nimeni nu trece pragul casei mele și nici eu nu doresc acest lucru”...

Dar dumneavoastră nu sunteți așa și asta o știe oricine vă cunoaște, ori personal, ori din mărturisirile altora.

Adevărat, eu sunt opusul, eu am foarte mulți prieteni și întâlnirea cu prietenii mei este, pentru mine, un adevărat balsam al sufletului meu. Mi-e drag, domnișoară, să mă întâlnesc cu ei, să depănăm amintiri...

Apropo de prieteni, din câte știi și trecerile dintre ani tot alături de prieteni le faceți.

Desigur, noi facem Revelionul de vreo paisprezece ani cu niște prieteni din Belgia și în fiecare an avem o temă a sărbătorii.

Devine atât de interesant dialogul cu dumneavoastră încât vă propun să lăsăm în suspans, până la apariția ediției viitoare a Jurnalului interregional „Banatul”, tema aleasă pentru discuție în noaptea dintre ani. Asta pentru că mi se pare un fapt extraordinar, să alegeți un subiect pentru analiză în noaptea dintre ani. Formidabil!

De acord!

Încă ceva... Vasile Todi spune despre dumneavoastră că sunteți un conservator liberal progresist.

Interesantă caracterizare. Poate fi nume pentru un nou partid.

Poezii cu destin... tragice

Egloga destinului tragic

George ȚARNEA

Poporul meu contemplativ
A fost belit în mod festiv.
Să știe chiar de la-nceput
Pe mâna cui a încăput.

Și să n-aștepte ani mai buni
De la marmita cu minuni.

Că el, oricum, din post în post,
E învățat s-o ducă prost
Și hărăzit să fie trist...
M-apucă plânsul, deci exist!

Este bine să știți...

Cum procedează un șofer când este tras pe dreapta

În primul rând, ne spune Gabriel Gîrniță, președintele Sindicatului de poliție „Sidepol”, în momentul în care sunt trași pe dreapta, șoferii nu trebuie să coboare din mașină și trebuie să stea cu mâinile pe volan, până când agentul îi solicită documentele.

În cazul în care conducătorii auto sunt oprți în trafic de un polițist rutier, aceștia sunt obligați ca, la cererea polițistului rutier, să înmâneze acestuia documentul de identitate sau, după caz, permisul de conducere, documentul de înmatriculare ori de înregistrare a vehicului condus, documentele referitoare la bunurile transportate, precum și alte documente prevăzute de lege.

Conducătorul auto, cât și pasagerii sunt obligați să se supună dispozițiilor polițistului, astfel să nu deschidă portierele, conducătorul auto să stea cu mâinile pe volan, la vedere și să înmâneze strict documentele cerute de polițist.

Enigme neelucidate

România are un oraș subteran din care, cei care intră nu se mai întorc

Prof. univ. dr. Aurel MIHUȚ

Orașul subteran al României este considerat a fi Peștera Limanu din Dobrogea, numită și Peștera Caracicola sau Peștera La Icoane, care ascunde o istorie impresionantă, dar și legende controversate. Se spune că cei care intră în ea nu se mai întorc, dar specialiștii spun că este vorba doar de o rătăcire a vizitatorilor. Această peșteră are lungime de cca 4.000 metri, iar legenda spune că cei care intră aici nu se mai întorc. Se spune că peștera ar fi o poartă către lumea de dincolo de moarte și că tot felul de zgomote dubioase se aud din adâncuri. Însă, specialiștii au o explicație științifică, potrivit căreia zgomotele ar fi, de fapt, provocate de vântul care străbate numeroasele galerii ale orașului subteran, dar sunt percepute diferit de psihicul uman.

Pagină coordonată de prof. Alina FRENȚIU

Epigramă de la Festivalul Vânătorilor din Bata

Unui pescar și unui vânător necăsătoriți

Teodor Groza-DELACODRU
din Voivodina, Banatul Sârbesc

Ce poți prinde la cârlig?
Boală-n oase, ploaie, frig!
La cartuș e mai cu spor:
Prind ce pot și nu mă-nsor!

„Mă așteptam să fiu reales!“

Remus ROF - Primar al comunei Dognecea

Pentru a putea măsura educația și inteligența unui om, avem la îndemână latura lui de modestie. Pe această latură ne-a surprins din nou Omul Remus Rof, primarul comunei Dognecea, prezent la alegerile pentru funcția de președinte al „ADI Intercom Deșeuri”, acolo unde l-a avut drept contracandidat pe Romeo Dunca. La capătul scrutinului, domnul Remus Rof a fost reales,

opozantul său, domnul Romeo, obținând un număr semnificativ mai mic de voturi. De ce am spus „reales”? Pentru că primarul comunei Dognecea, Remus Rof, a fost reales în funcția de președinte al Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „Intercom Deșeuri” Caras-Severin, după ce o sentință a Curții de Apel Timișoara a anulat alegerile din iulie anul trecut și a obligat la reluarea acestora. În consecință, în sala de ședințe a Palatului Administrativ din Reșița, a avut loc o ședință extraordinară a „ADI Intercom Deșeuri”, în vederea alegerii președintelui și a celor patru membri din Consiliul Director.

Pentru funcția de președinte, reprezentanții primăriilor liberale din Caras-Severin l-au propus pe Romeo Dunca, în timp ce tabăra PSD – pe Remus Rof, care, de altfel, și-a și adjudecat această funcție cu 42 de voturi, în timp ce șeful județului a obținut cu 10 mai puține.

După alegerea domnului Remus Rof, din Consiliul Director al „ADI Intercom Deșeuri” fac parte și reprezentanții unităților administrativ-teritoriale Iablanița, Bucosnița, Coronini și Sasca Montană, care au fost aleși prin vot, la propunerea fostului președinte ADI, Luca Mălăiescu.

Și, nu lipsit de importanță, ni se pare și faptul că atât președintele „ADI Intercom Deșeuri”, cât și membrii Consiliului Director al

asociației nu sunt remunerați și nu beneficiază de niciun venit din partea asociației.

La sfârșitul întrunirii, cu modestia care îl caracterizează, lăsând la o parte lipsa de fairplay a adversarului său, Romeo, domnul primar ne-a declarat că: „Mă așteptam să fiu reales, pentru că la noi în PSD este unitate. Chiar dacă de un an și jumătate, de când am preluat noi funcția la ADI, domnul Romeo Dunca a făcut tot posibilul să ne încurce, să ne blocheze, atât la depunerea licitațiilor publice pentru cele cinci zone rămase, cât și în celelalte cauze, unde noi ar trebui să conlucrăm foarte bine cu Consiliul Județean, astăzi cărțile nu au ieșit așa cum și-ar fi dorit dânsul”.

Dorind să aflăm date noi despre proiectele de viitor ale comunei pe care o administrează și care, de la venirea dânsului în fruntea primăriei, devine tot mai atractivă pentru turiști, domnul primar a ținut să sublinieze: „Așa cum am mai spus, voi planifica și promova turismul la Dognecea! Odată cu depunerea spre finanțare a proiectelor de dezvoltare a pistelor de biciclete și actualizarea «Planului de Urbanism General», Dognecea reușește să aducă mai aproape visul unei localități de calitate bazate pe turism.

Două piste de biciclete accesibile tuturor, unite între ele de circuit mountain bike, vor accesibiliza următoarele obiective: prima uzină metalurgică din țară (monument istoric), traseul minerilor până la Galeria Ferdinand, grădina botanică austro-ungară din vârful de deal, Puțul de acces minier Nicolae, cariera de granit cu cascadă și monumentul istoric barajul Lacului cu Nuferi.”

În ce privește valoarea proiectelor, domnul primar Remus Rof a conchis: „Valoarea cumulată a proiectelor finanțate prin Planul Național de Redresare și Reziliență al României, Componenta C10 – Fondul Local ajunge până la 500 mii de euro.” Carevasăzică, Dognecea devine, încet, încet, gospodărește, una din comunele de frunte ale Țării Banatului.

Rubrica elevilor

De ce a fost ales orașul București capitala României?

Prof. univ. dr. Aurel MIHUȚ

Dragi elevi ai comunei Dognecea, este bine să știți că Bucureștiul devine Capitala Țării Românești în anul 1659, în timpul domniei lui Gheorghe Ghica, când începe o perioadă de refacere și de dezvoltare. Orașul este poziționat chiar la marginea pădurii și începutul câmpiei, astfel încât se făceau schimburi de produse specifice celor două zone, avea și o poziție strategică, întrucât urbea era înconjurată de codrii, dar și de dealuri înalte. Era, la acea vreme, cel mai mare târg din regiune, era locul unde își dădeau întâlnire negustorii greci cu cei români, exista și un mare târg de vite, o atracție a vremii. Tot atunci au fost ridicate case boierești, hanuri și nenumărate biserici și mănăstiri. Toate acestea au făcut ca Bucureștiul să se mărească considerabil, astfel, încet și sigur, București a devenit cel mai populat oraș al României. În anul 1930, la primul recensământ, Capitala României avea 570.881 locuitori sau 639.040, dacă luăm în calcul și comunele din jurul orașului. În anul 1948, Bucureștiul are un milion de locuitori, iar astăzi, populația sa ajunge la aproape 2 milioane de locuitori.

Urcând spre Dognecea

Remus Rof: Așa cum am mai spus, voi planifica și promova turismul la Dognecea! Odată cu depunerea spre finanțare a proiectelor de dezvoltare a pistelor de biciclete și actualizarea „Planului de Urbanism General”, Dognecea reușește să aducă mai aproape visul unei localități de calitate bazate pe turism.

Vă vine să credeți?

Singura țară din lume cu trei capitale și o singură țară din lume fără capitală

Prof. univ. dr. Aurel MIHUȚ

Este adevărat că majoritatea statelor lumii au o singură capitală dar, există și excepții, cum ar fi Republica Nauru, singura țară din lume fără capitală sau Africa de Sud care este singura țară din lume cu trei capitale, nu are o capitală predefinită legal de către Constituție. Puterea este divizată în trei orașe diferite: Parlamentul este situat la Cape Town (capitala legislativă), Curtea Supremă la Bloemfontein (capitala juridică) și președintele stă în Pretoria (capitala administrativă). Niciunul dintre aceste orașe nu este așezarea cu cel mai mare număr de locuitori din Africa de Sud, dar principalul oraș ca număr de locuitori din țara situată în sudul „Continentului Negru” este Johannesburg, cu aproape 12 milioane de oameni. Africa de Sud este singura țară din lume care a abandonat de bunăvoie programul nuclear, are 11 limbi oficiale, are una dintre cele mai tinere populații din lume: vârsta medie a locuitorilor este de 27 de ani!

Pagină coordonată de Ciprian Octavian APOSTOL

① filă regală din istoria Banatului

La mijlocul lunii trecute, Majestatea Sa Margareta, Custodele Coroanei Române, s-a aflat la Timișoara. Prima parte a vizitei a avut loc la Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului „Regele Mihai”. În Aula Magna, în prezența unei numeroase asistențe, cuprinzând membrii Senatului, profesori și studenți, Majestății Sale i-au fost conferite Diploma și Medalia de Onoare a Universității.

După ceremonie, pe platforma Universității, Familia Regală a întâlnit echipa de rugby CS SCM USAMVB Timișoara, pe care a felicitat-o cu ocazia câștigării Cupei României la Rugby.

Cu aceeași ocazie, Majestatea Sa și Alteța Sa Regală au dat startul Crosului Regalității, o competiție sportivă anuală, organizată de USAMV Timișoara cu ocazia Zilei de 10 Mai.

La Catedrala Mitropolitană Ortodoxă din Timișoara, cuplul regal a fost întâmpinat de Înaltpreasfinția Sa Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului. Alături de primarul municipiului, domnul Dominic Fritz, Majestatea Sa și Principele Radu s-au recules pentru câteva minute în catedrală, iar apoi au pus două lumânări cu lumină de la Sfântul Mormânt de la Ierusalim la portretul frescă al Regelui Mihai I, aflat în Pridvorul Catedralei.

În continuarea vizitei, Majestatea Sa Margareta, alături de primarul municipiului Timișoara, a dezvelit placa purtând numele noului Bulevard Regele Mihai I.

Majestatea Sa a mers apoi în Piața Libertății, unde a plantat un stejar tânăr pe locul vechiului stejar plantat de Suveranii României Mari, Regele Ferdinand I și Regina Maria, în mai 1923.

În încheierea vizitei la Timișoara, domnul primar Dominic Fritz a oferit o recepție în onoarea Familiei Regale, la care au participat personalități din societatea civilă timișoreană, membri ai Corpului Consular, ziariști și funcționari publici.

„Adresez tuturor consătenilor mei rugămintea de a menține spațiile verzi cât mai curate!”

Claudiu COMAN - Primar al comunei Sânandrei

Mereu am revenit cu plăcere la Sânandrei, una din cele mai frumoase și bine gospodărite comune din Banatul de câmpie. Aici, acum mulți ani, am văzut cum se sapă o fântână. Erau trei oameni. Unul stătea la gura puțului și se spetea trăgând găleata cu lut. Altul, în groapă, înfunda cazmaua și pândeau un foșnet – sub pământ; când te apropii de ea, apa foșnește ca lăstarul de plop. Scosese un munte de lut și n-auzeau nimic. „Bă, hai să ne facem o undiță, cu canaf roșu în cârlig, strigă al treilea, că poate dăm de o baltă cu broaște, și canaful roșu e cea mai bună momeală când pleci după broaște.” Dar cel din groapă săpa mai departe, înăuntru era întuneric și cald și sudoarea curgea șiroaie, ca de pe melcul fără casă când vine să roadă florile și nimereste într-o dâră de soare. Târziu, când aproape îmi pierdusem și eu speranța, am auzit apa bolborosind în matca ei. Oamenii de sus și-au făcut cruce, apa se auzea viind. Vuietul aspru și gros, la răstimpuri se subția, se schimba în zurut. Am tăcut și mi-am văzut mai departe de drum. Oare câți tineri, ai Sânandreiului lui Claudiu Coman, ai Sânandreiului de azi, canalizat, cu gaz, cu drumuri asfaltate, cu apă la robinet la orice ceas, mai știu cum se „dădea” de apă pe vremuri?

Domnule primar, venind spre dumneavoastră, mi-am amintit că aici am văzut pentru prima oară cum se sapă o fântână.

Ce vremuri, doamnă profesor, ce vremuri...

Azi, când la Sânandrei apa vine la robinet și atâtea proiecte se află în derulare, ce-mi puteți spune despre ele?

Dacă tot am vorbit despre apă, atunci să vă spun că se lucrează în continuare la rețeaua de canalizare, în toate satele aparținătoare. Și, legat de canalizare, țin să evidențiez faptul că acesta este și cel mai mare proiect de investiții al comunei noastre. Apropo de canalizare, doresc ca și prin intermediul Jurnalului Interregional Banatul precum și al aplicației „Banatul”, unde va putea fi citit acest interviu, să fac un apel la înțelegere consătenilor mei, pentru deranjul care apare în perioada lucrărilor și să îi asigur că toate neajunsurile vor fi remediate, iar zonele în care se lucrează în prezent vor fi aduse la stadiul inițial, de îndată ce muncitorii termină lucrul pe diferite tronsoane.

Dovadă că pe artera principală au și început astfel de lucrări.

Da, e vorba exact despre ce am vorbit, despre lucrările de reabilitare a trotuarelor și a spațiilor verzi, după ce, așa cum am spus, lucrările de introducere a rețelei de canalizare au fost finalizate.

Dar lucrurile, mai bine zis lucrările, nu se opresc aici.

A, desigur, vorbim despre lucrările de amenajare a parcurilor din centrul comunei precum și despre cele de la „Luna Parc”, acolo unde s-a dovedit necesară montarea și înlocuirea mobilierului deteriorat, precum și instalarea de noi și atractive jocuri pentru copii.

Mai aveți și alte lucrări destinate destinderii?

Da, e vorba de modernizarea terenului sintetic de sport, acolo unde este vizată schimbarea umpluturii și a suprafeței de joc, precum și împrejmuirea spațiului. Totodată, aici se va putea închiria, cu

ajutorul unui responsabil, terenul de către cei care vor dori să joace fotbal, handbal, baschet ori tenis de câmp. Elevii școlii comunale vor avea acces pentru desfășurarea orelor de educație fizică.

Domnule primar, am văzut, înainte de a veni la dumneavoastră, noul acoperiș al Căminului Cultural.

Căminul Cultural reprezintă un alt proiect de importanță majoră, acolo se poate vorbi de lucrări efectuate simultan, atât la interior, cât și la exterior. Este, cum spuneam, o lucrare de importanță majoră la care s-au întreprins lucrări ample de reabilitare.

Ne întreabă unii cetățeni de ce pe Strada Macilor pietruirea se face doar pe jumătate?

Este bine că mă întrebați, mai bine zis că îmi faceți cunoscută această întrebare a consătenilor mei, având astfel prilejul de a le spune că pietruirea se face doar pe jumătatea care aparține primăriei, pe celălalt tronson nefiind posibilă intervenția. Dar s-au purtat discuții cu asociațiile de proprietari, care au o cotă parte din drum, pentru a finaliza investiția, care ulterior să fie predată primăriei.

Pentru luna în care stăm de vorbă, aveți proiecte de investiții în agenda dumneavoastră?

Doamnă Fogaș, pe lângă Sala de Sport, acolo unde lucrările au avansat într-un mod destul de alert, venind vara, vom impulsiunea lucrările unui alt obiectiv important, cel care este legat de bazinul de înot, destinat tuturor locuitorilor comunei noastre.

Domnule primar, faceți multe pentru comuna dumneavoastră, dar o rugămintă pentru locuitorii ei aveți?

Am, pentru că după sărbători am început lucrări de întreținere a spațiilor verzi, la nivelul întregii comune, adresez tuturor consătenilor mei rugămintea de a menține spațiile verzi cât mai curate.

Daminoze

Damian URECHE

Pe jumătate gesturi, pe jumătate șoapte,
Se cheltuie furtunile din noi.
Gândurile vin până aproape de buze
Și se-ntorc înapoi.

*

În inima mea,
Am lăsat geamul dinspre lume deschis.
Și s-a făcut seară-ntr-o frunză,
Și s-a făcut dimineață-ntr-un vis.

*

Soarele, pentru că arde ca mine,
Cred că e de origine pământescă.
Amintirile mele nevrâstnice
S-au dus și s-au culcat, să mai crească.

*

Îmi stă bine cămașa ce-mi apără
Pieptul prezent de focul viitor,
Păsările, așezându-și cuibul pe umerii mei,
Mă cred un copac visător.

*

Fără pahar și fără voia mea,
Vinul uimirii tot mă mai îmbată,
Și înciudat, mă rog de sentimente
Să-mi spună fața lor adevărată.

Poșta redacției

Cititorii ne întreabă, noi răspundem

Domnul Ștefan Barbu din comuna Sânandrei, ne roagă să îi facem cunoscute actele necesare pentru înscrierea la Școala de șoferi, precum și actele necesare pentru susținerea examenului auto. Domnule Barbu, în primul rând, trebuie să găsiți o școală de șoferi și un instructor auto cu care să faceți orele de condus.

Actele necesare pentru înscrierea la școala de șoferi sunt următoarele:

◆ buletin; ◆ cazier judiciar - se obține de la orice secție de poliție din orașul unde locuiți; ◆ aviz psihologic - se obține în urma unei consultații la orice cabinet individual autorizat de Colegiul Psihologilor din România; ◆ fișă medicală pentru permis auto - se obține în urma unui consult de către orice unitate medicală acreditată în acest sens și autorizată de Direcția de Sănătate Publică.

Mai apoi, când orele s-au terminat, urmează marele pas, și anume examenul auto.

Actele necesare pentru susținerea examenului auto sunt:

◆ fișă de școlarizare - eliberată de școala de șoferi unde au fost făcute orele; ◆ cerere de examinare (adesea eliberată tot la școala de șoferi); ◆ cazier judiciar - este valabil cel folosit pentru înscrierea la școala de șoferi; ◆ dovadă achitării taxei permis auto; ◆ buletin; ◆ fotografie.

„Un preot trebuie să facă slujba măcar în două limbi, dacă nu în trei sau patru. Eu fac Sfânta Liturghie în cinci limbi!”

Anton BUTNARU - Parohul Bisericii Catolice a orașului Recaș

Preaonorate Părinte, îmi spuneți, la trecuta noastră întrevvedere că aveți o colaborare foarte bună cu Primăria orașului Recaș.

Este adevărat, avem o relație corectă și firească. În unele situații ne ajutăm reciproc, cum este și normal. Avem relații oficiale, clasice. De exemplu, renovez biserica din

Bazoș, iar Primăria orașului Recaș ne-a ajutat. Biserica Catolică era într-o stare deplorabilă, iar primăria m-a ajutat cu o sumă de bani. Biserica este o instituție care aparține comunei, iar cetățenii catolici din localitate au nevoie de un loc unde să se roage. E și în interesul autorităților locale să vină în ajutorul bisericii, iar astfel și în spirijinul credincioșilor.

De obicei, la biserică la Recaș, cine vine să se roage sau să asculte slujbele?

Vin cetățeni din toate categoriile, cu pregătire superioară sau nu. E adevărat că tinerii sunt mai puțini și oamenii în vârstă domină. Suntem deficitari la capitolul tineri credincioși. Totuși, avem copii și tineri care vin regulat. Sunt acei copii și tineri care au moștenit credința. Ei au fost luați de mână și aduși la biserică de părinți. Atunci ei au fost obișnuiți cu biserica și cu preoții. Există oameni maturi care au povestit că și ei au fost aduși la biserică de părinți. Ei spun că parcă nu e duminică dacă nu vin să asculte sfânta slujbă. Prima dată vin la biserică, ascultă Sfânta Liturghie, apoi își urmează programul civil.

Se poate vorbi de o moștenire a credinței?

Sigur că da. E cea mai eficientă modalitate de a-l aduce pe om la biserică. Credința trebuie înșământată în om încă din copilărie, fiindcă cetățeanul are și suflet nu numai trup fizic, iar biserica îi poate oferi liniștea sufletească și fericirea. Trebuie să înțelegem că există un Dumnezeu la care să ne rugăm și vom fi ajutați. De aceea, de mic copil trebuie făcute aceste demersuri, altfel la maturitate va fi mult prea greu ca omul să se apropie de Dumnezeu.

Părinte, câți credincioși catolici aveți la Recaș?

Eu locuiesc la Recaș, dar am în administrație două foste parohii cu satele aparținătoare: Iosifalău, de care aparține și Topolovătu

Mare și Brestovăț. Mai am și Herneacova. Fac Sfânta Liturghie în Recaș, Bazoș, Herneacova, Iosifalău și Brestovăț, în cinci limbi.

Chiar în cinci limbi?

În Biserica Catolică Recaș, în fiecare duminică, Liturghia are loc în patru limbi: română, maghiară, germană și croată. Când am fost mutat în Recaș și am ajuns la Brestovăț, nu știam slovacă. Am zis că trebuie să fac ceva. Într-un an am învățat limba și am început să fac slujba în slovacă. În Recaș fac în croată.

Sunt croați în Recaș?

Da, prin tradiție, în Recaș sunt mulți croați. Dacă în duminica asta am început în românește, continui în maghiară, în germană, în croată, duminica următoare încep în croată și continui în română, în maghiară și germană. Cam așa procedez. Fac prin rotație cu limbile. Într-o lună fiecare își aude slujba în propria limbă. Acesta e specificul Banatului: multiculturalismul. Un preot trebuie să facă slujba măcar în două limbi, dacă nu trei sau patru limbi.

Pentru unii cititori, trebuie spus că Sfânta Liturghie este cea mai importantă slujbă a Bisericii, centrul cultului religios și al vieții creștine. În cadrul acesteia, preotul și credincioșii rostesc rugăciuni de slavă, de mulțumire și de cerere către Dumnezeu. Părinte, câți credincioși romano-catolici sunt la Recaș?

Numărul variază. Nu e ceva fix. În Recaș sunt 400 de credincioși, mai mult sau mai puțin. E vorba de români, maghiari, germani și croați. Preponderent sunt maghiarii, apoi românii, croații și germanii. În filiale, sunt între 300 și 400 credincioși. În total cu filiale sunt cam 750 de credincioși, persoane fizice – copii, maturi și bătrâni. În filiale nu am cantor, eu sunt și preotul și cantorul. Cânt și la orgă. Am învățat și cântecele în slovacă.

Cum așa?

M-am dus la un om în vârstă cu reportofonul și i-am spus să îmi cânte fiecare cântec de la Crăciun, până la Paști. Omul a avut răbdare. Mi-a cântat cântecele. Le-am înregistrat. M-am dus acasă. Am pus iarăși banda și le-am învățat. Mi-am făcut și un caiet de cântece. Mi-am cumpărat și o orgă electronică mobilă. Atunci, în cursul slujbei, cânt și la orgă, fac și Sfânta Liturghie. Când m-a auzit prima dată la orgă cântând, o credincioasă mi-a spus: „Părinte, am crezut că a venit raiul pe pământ!”. Doamna s-a simțit foarte fericită.

Este bine să știți!

Categoriile vulnerabile de populație, în atenția guvernanților

Prof. univ. dr. Aurel MIHUȚ

Începând cu data de 1 iunie 2022 până la data de 31 decembrie 2022, pensionarii și persoanele cu handicap mediu, accentuat sau grav, ale căror venituri nete lunare proprii sunt de cel mult 1.500 de lei, dar și persoanele fără adăpost și cele care au ajutor social, vor primi de la guvern o dată la două luni, tichete sociale pe suport electronic în valoare nominală de 250 lei, doar pentru achiziția produselor alimentare și plata meselor calde. Nu beneficiază de tichetele sociale acordate de guvern persoanele care la data acordării sprijinului se află în perioada de satisfacere a stagiului militar, execută pedepse privative de libertate, au domiciliul sau reședința în străinătate, beneficiază de servicii sociale în regim rezidențial, publice sau private.

Tichetele sociale, pot fi utilizate de beneficiari pe baza actului de identitate. Fac excepție de la această regulă persoanele fără adăpost care vor prezenta un document eliberat de autoritățile publice locale, care va atesta identitatea acestora. Tichetele vor putea fi folosite de beneficiari doar pentru achiziția produselor alimentare și plata meselor calde.

Mari binefăcători de rime – Radu STANCA

Biblică

La început a fost sărutul
Și el era pe gura ta ...
Depus pe gura mea sfinți văzduhul,
Și lumea s-a născut atunci din duhul
Sărutului ce ne uea ...

Dar ape mari cuprinsesă uscatul
Și noi muream tăcuți sub greul lor ...
Veni atunci o pasăre în zbor,
Pasăre roșie, și Araratul
Se înalță din mări biruitor ...
Iar noi ne-am ridicat cu el odată
Spre zarea nouă și înseninată
Purtând peste abisele genunii
Sărutul de la începutul lumii.

Lectură

La sfântul Ludovic, Regele Franței, a năvălit cineva, să-i spună că în biserică palatului se petrece o minune. În Sfânta Pâine de pe altar se vede Isus, în chip de copilăș. Regele a răspuns: „Cine pune la îndoială că Isus ar fi de față în Sfânta Împărtașanie, să meargă să vadă minunea. Eu cred cuvintele Domnului și sunt mai convins că Isus este de față, decât dacă L-aș vedea cu ochii mei.”

Pagină realizată de Roxana FURDEAN

„Este lucru știut că nimic nu se poate face cât ai bate din palme”!

Eugen DOBRA - Primar al comunei Brestovăț

Înaintea de a porni spre comuna Brestovăț, acolo unde urma să conversez cu primarul comunei, mi-am amintit ceea ce, la una din edițiile cunoscutului de acum Festival-concurs de folclor „Elena Jurjescu”, desfășurat la Brestovăț, în comuna natală a artistei, Vasile Todî îmi spunea: „Dragă Andrei, te-aș ruga ca atunci când vei realiza un interviu cu Eugen Dobra, primarul acestei comune, să nu uiți că stai în fața unui om cu o celulă sensibilă la omenie și la bun simț. Un om care, de când e primar, a schimbat din temelii fața comunei realizând pentru consătenii săi mai mult decât toți primarii de până la el luați la un loc.” Concluzia mea la finalul dialogului realizat cu domnul Dobra: Vasile Todî avea dreptate!

Domnule primar, bucuros să ne revedem!

Bine ați venit!

Stăm de vorbă chiar în fața primăriei, la puțin timp după ce v-ați întors din satul Coșarii, dacă nu mă înșel, satul copilăriei doamnei cântecului nostru românesc, Elena Jurjescu.

Motiv pentru care doamna Elena a acceptat hotărârea Consiliului Local al comunei noastre de a primi titlul de „Cetățean de Onoare” al comunei natale.

Dacă tot vă aflați pe drumurile comunei, aș vrea să vă întreb dacă aveți proiecte, finalizate sau în derulare, în primele 6 luni ale anului 2022?

Avem mai multe, domnule Anca și, într-o ordine absolut aleatorie, aș începe cu sediul primăriei care, precum vedeți, este aproape la final cu renovarea, iar căminul cultural din Brestovăț este gata și urmează să modernizăm curtea.

Văd din locul în care stăm de vorbă că și locurile de joacă s-au încadrat în atenția dumneavoastră.

Evident, locurile de joacă pentru copii au fost și acestea modernizate. De asemenea, reabilităm monumentul eroilor din localitatea Coșarii, unde s-a semnat deja contractul de execuție.

Despre rețeaua de alimentare cu apă în satul Coșarii ce-mi puteți spune?

La rețeaua de alimentare cu apă se lucrează. Proiectul e în curs de execuție. Oamenii vor avea apă curentă, cum se zice. Nu vor mai căra cu găleata de la fântână. Va veni apa singură la ei.

Frumos ați spus: «va veni apa singură la ei». Domnule primar, ce a însemnat, în fapt,

proiectul cu modernizarea primăriei și a Căminului Cultural?

În primul rând, am renovat tot exteriorul clădirii primăriei, gard, alee și fațadă, dar a fost pus și acoperiș nou. A fost și izolată clădirea.

Acum va fi cald și iarna, iar vara răcoare. La Căminul Cultural, precum vedem, a fost renovat atât exteriorul, cât și interiorul. Acolo s-a modernizat întreaga clădire și a fost dotată cu grup sanitar modern. Am semnat contractul și pentru curtea de la cămin, unde vom repara gardul. Vrem să arate totul frumos și nou. Să creăm o imagine modernă centrului localității.

Ați și creat-o, domnule primar!

Ei, mai este de lucru. De altfel, este lucru știut că nimic nu se poate face cât ai bate din palme.

Cum se derulează la dumneavoastră Programul „Anghel Saligny”?

Domnule Andrei, avem depuse proiecte prin programul Anghel Saligny pentru modernizarea străzilor secundare în satul Teș și în satul Coșarii, precum și introducerea rețelei de apă curentă în localitatea Coșarii. La Brestovăț se lucrează la studiul de fezabilitate pentru capelă și mai avem un studiu de fezabilitate pentru un teren de joacă în curtea școlii. Programul „Anghel Saligny” se finanțează, după cum se știe, prin fonduri europene. Noi am depus proiectele în iarnă și așteptăm finanțarea. În ultima discuție, pe care am avut-o cu domnul președinte, mi s-a apus că în maxim două luni ar trebui să știm ce finanțare prindem.

(va urma)

Pagină realizată de Andrei ANCA

„Vom reuși să aducem gazul în comuna noastră!”

Ion BREJE - Viceprimar al comunei Checea

Întortocheate sunt de multe ori drumurile politicii, dovadă că unul din cei mai destoinici primari ai județului Timiș, singurul care a câștigat alegerile înainte ca ele să înceapă, din lipsă de combatanți, a fost suspendat din motive ce țin, după vorba oamenilor din Checea, „de noaptea minții”. Norocul comunei nu s-a risipit însă, viceprimarul ei, colaborator de nădejde al fostului primar, trecând acum în prim-plan și continuând munca dusă de prietenul său.

Domnule Breje, atât ca viceprimar, cât și ca primar interimar, ca să spun astfel, ați fost și sunteți mereu aproape de oamenii comunei.

Doamnă Tapanov, doamnă profesor, atât eu cât și domnul primar Florea, vremelnic suspendat din pricină pe care nu vreau să le comentez și pe care, atât eu, cât și oamenii comunei, îl așteptăm să revină în funcția de primar, am fost și suntem mereu alături de consătenii noștri. Dovadă că toți locuitorii comunei noastre au numerele noastre de telefon. Și ei știu că ne pot suna la orice oră și noi chiar răspundem. Iar în perioada grea a pandemiei, anul trecut, atât eu ca viceprimar, cât și domnul primar Florea, am fost mereu în preajma consătenilor ajutându-i ori de câte ori a fost nevoie. Nu-i vorba, că nici începutul anului acesta nu a fost ușor, știut fiind că Omicronul s-a dovedit extrem de contagios.

Știu din ce vorbesc oamenii din comună că nu ați fost indiferenți față de problemele lor.

Așa vom fi mereu, apropiați de consătenii noștri. Și, fiindcă am vorbit acum de perioada grea a pandemiei, aș vrea să mulțumesc, pe această cale, tuturor oamenilor din comuna noastră, pentru felul civilizat în care au știut să respecte restricțiile impuse de legile sanitare.

Domnule Ionică Breje, acum, haideți să amintim și de partea frumoasă a lucrurilor. Ce a fost bine în anul 2021, în activitatea dumneavoastră desfășurată ca viceprimar al comunei Checea?

Să amintim acel proiect minunat pe educație. Noi am reușit, printr-un program foarte bun, să achiziționăm tablete pentru școala din Checea. Era nevoie pentru elevi ca să poată urma școala online, după cum știm cu toții. Sunt mulțumit că ne-a ieșit acest proiect. Am reușit să facem rost de tablete electronice, pe care le-am dat elevilor, în primul rând celor care nu aveau și nici nu reușeau să își cumpere. Tabletele le-am achiziționat prin Telecom. Nu vrem să fie elev în școala din Checea fără tabletă!

De ce era necesar acest proiect?

Evident că tot din cauza pandemiei de COVID19. Când cresc cazurile, școala se închide fizic, iar elevii trebuie să stea acasă, pentru cursurile online. Atunci, ei vor avea instrumentul necesar: tabletele.

Dar dumneavoastră mai aveți un proiect care merită toată atenția. Amplul program pe alimentare cu apă, desfășurat cu Aquatim. Ce înseamnă acesta?

Sistemul de alimentare cu apă potabilă în localitate este coordonat de Aquatim. Noi suntem luați de Aquatim de mai mulți ani. Suntem într-o asociație privind apa, formată din mai multe comune. Vom avea servicii publice de calitate prin acest program. În urma

unei investiții de aproape 30 de milioane de lei, Aquatim S.A. va construi sau extinde stații de tratare a apei potabile pentru alimentarea localităților Gottlob, Vizejdia, Cenei, Satchinez, Hodoni, Bărăteaz, Uivar, Pustiniș, Răuți, Checea și Sânpetru Mare. Contractul de proiectare și execuție a fost semnat la Consiliul Județean Timiș.

Ce înseamnă mai exact?

Mai exact, investiția prevede, printre altele, extinderea și modernizarea stației de tratare a apei potabile pentru alimentarea unor localități, dar și extinderea altora și o nouă stație pentru alimentarea altor localități. În plus, se va extinde și moderniza stația Uivar pentru alimentarea localităților Uivar, Pustiniș și Răuți, cât și extinderea celei care va deservi Checea.

Cine asigură banii?

Banii sunt asigurați printr-un proiect european în valoare totală de 180 de milioane de euro derulat de Aquatim, în cadrul căruia CJTimiș este partener cofinanțator.

Și cine va monitoriza această investiție?

Monitorizarea investiției va fi efectuată de „ADI Apă - Canal Timiș”. Apa va veni direct de la Jimbolia, de la stația de epurare. Proiectul este în lucru, suntem în faza de licitație a proiectului.

Oamenii comunei își pun mari speranțe în echipa dumneavoastră, convinși fiind că sunteți echipa capabilă să aducă gazul în comună.

Și vom reuși să aducem gazul în comuna noastră. Suntem deja în asociația de gaz. Suntem în studiu de fezabilitate, dar nu ține de noi, ci mai mult de consiliul județean. Știm că e nevoie de gaz în comunitatea noastră, în gospodăriile oamenilor, ca să le ușureze viața.

Domnule viceprimar, știți ce-mi spunea un cetățean când am venit, nu demult, în documentare la Checea?

Nu știu.

Mi-a spus așa: „Doamnă, multe s-au schimbat în comuna Checea de la venirea echipei Florea-Breje. Aștia doi, să le ajute Dumnezeu, o să ne facă și haltă la Checea”. Este adevărat? Veți avea și haltă în Checea?

Da, vom avea și haltă, dar așteptăm un document de la Ministerul Transporturilor. Vrem să avem haltă, care s-a desființat de mulți ani, iar oamenii nu pot călători la oraș, decât cu mașinile, dar este foarte greu, fiindcă cei mai mulți nu au mașini proprii. De aceea, vrem să avem haltă, unde să oprească trenul, iar cetățenii să poată circula la oraș: la Jimbolia și la Timișoara. Vom face acolo și o parcare. Sper ca, în curând, să reușim să finalizăm proiectul. Noi suntem o comună izolată și nu avem mijloace de transport în comun. Trenul va merge de la Timișoara la Jimbolia și va trece și prin Checea.

Ne-am interesat pentru dumneavoastră

Vrei să afli ce vechime în muncă ai acumulat de-a lungul anilor?

În România, vârsta standard de pensionare este 63 de ani pentru femei și de 65 de ani pentru bărbați, stagiul minim de cotizare este de 15 ani și stagiul complet de cotizare este de 35 de ani, atât pentru femei, cât și pentru bărbați.

Iată ce trebuie să faci: să completezi

un formular cu datele personale (numele, prenumele, CNP-ul, adresa de e-mail, adresa actuală, actul de identitate), printezi formularul, apoi trebuie să-l semnezi și să te prezinți cu el și cu actul de

Prof.univ.dr. Aurel MIHUȚ

identitate, la casa teritorială de pensii. Veți primi apoi numele de utilizator și parola, pe adresa de mail specificată în formular, după care vă veți putea autentifica pe site-ul Casei Naționale de Pensii.

Pagină coordonată de prof. Ana-Maria TAPANOV

„Le doresc tuturor elevilor comunei noastre o vacanță frumoasă!”

Gabriel FAUR - *Primar al comunei Bârzava*

Soarele lumina vesel, tăvălindu-se parcă de bucurie pe câmpuri și prin verdele crud al pădurilor prin care streceam mergând spre primăria Bârzavei. La ora aceea, ciocârlița sălta în zbor din țarinile încă reci și cîrpea ca un clopoțel sub albastru senin al cerului. Aerul rece și limpede îmi răcorea fața. Primăria se află chiar în centrul satului reședință de comună. Clădire frumoasă, renovată recent, cu multă migală și bun gust. Despre acest obiectiv administrativ, am discutat în rândul trecut cu domnul primar, consemnând faptul că „aici, după cum îmi spunea domnul Faur, s-a efectuat o lucrare amplă, pentru că s-a lucrat după un proiect de reabilitare completă, atât în interior, cât și în exterior. Ba mai mult, s-a reușit și o extindere pe înălțime, adăugând un etaj clădirii, care acum cuprinde birouri și utilități”. Dar proiectele administrației din Bârzava sunt mult mai multe...

Domnule primar, din lungul șir de realizări din ultimul timp în comuna dumneavoastră, mi-a atras atenția asfaltarea străzilor și chiar a unui drum comunal.

Da, este adevărat, am terminat cu asfaltarea drumului comunal 83, situat între Lalașinț și limita comunei, drum ce continuă spre Belotinț, localitate în componența comunei Conop.

Am înțeles că v-ați dorit mult definitivarea acestui obiectiv.

Da, mi-am dorit să finalizez și acest obiectiv pentru a ușura deplasarea celor din localitatea Lalașinț spre Lipova. Rămâne ca și comuna vecină să asfalteze partea dumnealor, de la limita cu noi până la Belotinț.

În Lalașinț am văzut și câteva străzi asfaltate.

Da, în localitatea Lalașinț am finalizat de asfaltat cinci străzi, ceea ce presupune și execuția marcajului de mijloc și de margine.

Dar, lucrări s-au mai efectuat și la Căpruța...

Adevărat, am avut lucrări și în satul Căpruța, acolo s-au dat șanțurile pe o distanță de 385 metri.

Primul lucru pe care îl caută un călător însetat, ce trece print-o așezare, este un izvor, o fântână. Iată de ce, aș dori să aflu despre un izvor de care v-ați îngrijit recent.

Este adevărat că un călător însetat caută un loc în care să-și

astâmpere setea, mai ales acum, vara, dar nu numai drumeții, ci toată comunitatea. În acest timp am modernizat un izvor la Dumbrăvița, lângă biserică și la Bârzava am modernizat un alt izvor în colaborare cu posesorul din localitate. Sunt frumos amenajate și împrejmuite cu gard, astfel încât să nu pătrundă animalele.

La Dumbrăvița, după câte știu, ați construit și un parc de joacă pentru copii. Este adevărat?

Este, știți bine, la Dumbrăvița am construit un parc de joacă pentru copii, cu două hinte, tobogan, băncuțe, groapă de nisip, iar ca împrejmuire am plantat gard viu din tuia. Vom monta, de asemenea, și stâlpi de iluminat pe timpul nopții.

Domnule primar, haideți, în finalul dialogului nostru, să reamintim despre un fapt frumos petrecut pe raza comunei dumneavoastră. Un fapt ce poate fi pilduitor pentru țara toată.

Și eu sunt bucuros de faptul că am reușit, cu sprijinul unor tineri inimoși, să plantăm în pădure, pe raza localității Lalașinț, pe locul numit «Poliță», 1.500 puieți de arbori din speciile stejar, paltin și molid, dar despre asta am mai vorbit.

Stăm de vorbă în luna care marchează sfârșitul unui an școlar. Aveți un mesaj pentru elevii comunei dumneavoastră?

Le doresc tuturor elevilor comunei noastre o vacanță frumoasă!

Pe-asta o știți?

Poezia cea mai bună pleacă de la vodcă...

Proza are de-a face cu vinul. Între Fănuș Neagu, care bea 5-6 litri de vin la o masă și Nichita, cu trei sticle de vodcă pe zi, deosebirea sunt mari, pentru că poetul își permite să fie laconic, spune criticul Dan C. Mihăilescu.

„În literatura noastră, și nu este neapărat un lucru rău, nu avem bețivi monumentali. Uniunea Scriitorilor se laudă cu Nichita Stănescu, minunatul vodcar. Trebuie să vă spun că poezia cea mai bună pleacă de la vodcă. Proza are de-a face cu vinul. Între Fănuș Neagu, care bea 5-6 litri de vin la o masă și Lovinescu sau Nichita, care erau oameni de trei sticle de vodcă pe zi, deosebirile sunt foarte mari, pentru că poetul își permite să fie laconic. Poetul trebuie să cadă în el, ca o piatră în puț”, e de părere cunoscutul critic.

În 2033, femeile vor ieși la pensie la 63 de ani

Prof. univ. dr. Aurel MIHUȚ

Există încă diferențe majore între țări când se analizează speranța de viață a bărbaților și femeilor. În 2020, speranța de viață pentru femei era încă mai mare decât speranța de viață pentru bărbați.

În 2020, cea mai mare diferență între sexe a fost în Lituania -10,0 ani și cea mai mică în Țările de Jos - 3,4 ani. Vârsta de pensionare crește la femei care vor ieși la pensie la 63 de ani. Dacă acum, pentru femei, este de 61 de ani, vârsta de pensionare o să ajungă la 65 de ani, atât pentru femei, cât și pentru bărbați. Este o tendință în toate statele din Uniunea Europeană a creșterii vârstei de pensionare, datorită speranței de viață, care este în continuă creștere. În acest moment, vârsta de pensionare în România este de 65 de ani la bărbați și – în 2033 – se ajunge la 63 de ani la femei.

Vă vine să credeți?

Speranța de viață a românilor, a doua cea mai mică din UE

Prof. univ. dr. Aurel MIHUȚ

Vârsta de pensionare se raportează la speranța de viață a unei țări. Speranța de viață a românilor a ajuns la puțin peste 74 de ani, fiind a doua cea mai mică din UE. În medie, bărbații trăiesc cu opt ani mai puțin decât femeile. Potrivit datelor Eurostat, în 1980 românii trăiau până la circa 69,2 ani, în anul 1990 speranța de viață a românilor era de 69,9 ani, iar în 2019, era de 75,6 ani.

La nivelul Uniunii Europene, speranța de viață la naștere a fost estimată la 80,4 ani în 2020, cu 0,9 ani mai mică decât în 2019, ajungând la 83,2 ani pentru femei și la 77,5 ani pentru bărbați, cu un an mai mică decât în 2019.

Comparând speranța de viață din 2020 cu cea din 2019, constatăm că aceasta a scăzut cu mai mult de 1 an în 9 state membre - Belgia, Bulgaria, Cehia, Spania, Italia, Lituania, Polonia, România și Slovenia, a scăzut cu mai puțin de 1 an în 16 state membre și a crescut cu o valoare modestă 0,1 ani în Danemarca și Cipru.

Din albumul comunei

Elevii de odinioară ai comunei Bârzava alături de dascălul lor.

Pagină coordonată de Iosif JEBELEAN

„Prin venirea Înaltpreasfințitului Ioan pe scaunul mitropolitan, peste întreg Banatul s-a așezat mantia divină a binecuvântării!”

Ioan MUNTEANU - Primar al comunei Liebling

Fac la stânga de pe drumul ce duce la una din porțile de ieșire din țară, îndreptându-mă spre frumoasa comună Liebling. Demult, drumul ce taie câmpia acestor locuri era tocat de copitele cailor. Opresc mașina în apropierea unui plop să privesc liniștită pământul frumos îngrijit. Adia vântul și frunzele plopului plângeau, susurau, sunau ca niște clopoței atârnați de ramuri. Odihnind, am scăpat din vedere lucrul cel mai important: ora de întâlnire cu edilul comunei. Știam că nu voi mai putea ajunge la vreme, dar tot atât de bine știam că Ioan Munteanu, primarul comunei, are o inimă caldă ca pâinea și mă va înțelege. Și așa a fost...

Am cam întârziat, domnule primar!

Ei, doamnă Carmen, o doamnă frumoasă și când întârzie ajunge la timp. Mila lui Dumnezeu!

Vă mulțumesc pentru înțelegere! Domnule primar, ne revedem la scurt timp după ce, la recomandarea dumneavoastră, Consiliul Local al comunei Liebling a aprobat, cu unanimitate de voturi, Titlul de Cetățean de Onoare al comunei Liebling Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolit al Țării Banatului.

Da, lui Ioan cel Bun, cum atât de inspirat l-a numit la scurt timp după întronizare Vasile Todî.

Și cred că așa va rămâne în istoria Țării Banatului, ca Ioan cel Bun!

Fără îndoială, o dovedesc în acest sens, doamnă Apostol, faptele Înaltpreasfințitului Sale. Prin venirea Înaltpreasfințitului Ioan pe scaunul mitropolitan, peste întreg Banatul s-a așezat mantia divină a binecuvântării. Acum, revenind la observația dumneavoastră privind acest titlu acordat de noi, așa cum am motivat și în hotărârea noastră, el s-a acordat în semn de recunoștință pentru contribuția semnificativă în promovarea imaginii pozitive a comunei noastre, înfăptuită de Înaltpreasfințitul Părinte pe parcursul acestor ani, printr-o remarcabilă implicare în viața religioasă și culturală a comunei. Este o onoare pentru noi, cei de azi, și pentru urmașii noștri, să avem printre oamenii de fală ai locului o personalitate de anvergura Înaltpreasfințitului Ioan cel Bun.

Domnule primar, recent am aflat de o inițiativă a dumneavoastră privind asigurarea infrastructurii pentru transportul verde. Îmi puteți spune pentru cititorii noștri despre ce este vorba?

Sigur, recent ne-am propus să asigurăm infrastructura necesară pentru transportul verde în comuna Liebling, mai exact să realizăm

piste pentru biciclete la nivel local, astfel cum acestea vor rezulta din documentațiile tehnico-economice sau din contractul de lucrări, solicitate în etapa de implementare.

Pe ce lungime?

Aproximativ 3 km de piste pentru biciclete în mediul rural, având lățimea de 2 m și două sensuri de circulație.

Domnule primar, am aflat că ați stabilit, din grijă pentru cetățenii comunei, o echipă mobilă pentru intervenția de urgență în cazurile de violență domestică pe arealul comunei Liebling.

Da, este adevărat, am luat această hotărâre pentru a descuraja, pentru a preîntâmpina astfel de acte nedorite de nimeni.

Îmi puteți spune și care sunt atribuțiile exacte ale acestei echipe? Nu de alta, dar e bine să știe și oamenii comunei acest lucru.

Desigur, este foarte bine că îmi cereți acest lucru și chiar vă rog să publicați în pagina noastră din cadrul Jurnalului Interregional „Banatul” componența acestei echipe, pe cei care fac parte din ea.

Cu plăcere!

Ei, revenind la întrebarea dumitale, îți spun că această echipă mobilă va verifica semnalările privind situațiile de violență domestică, cu sprijinul poliției Liebling și va lua măsurile legale ce se impun. Iar pentru intervențiile de urgență, nedorite de nimeni, desigur, echipa mobilă va fi însoțită de reprezentantul Poliției Liebling, cu unul din mijloacele de transport aflate în dotarea postului de poliție, asigurându-le membrilor acesteia paza și protecția pe timpul misiunii.

În cazul în care vor fi necesare ore suplimentare pentru ducerea la îndeplinire a sarcinilor trasate, orele cum se vor recupera?

Orele efectuate suplimentar de către angajații Unității Administrativ Teritoriale Liebling, vor fi compensate cu zile libere.

Transparență administrativă

● **Proiect de hotărâre nr. 26 din 12.05.2022** privind aprobarea cererii de finanțare și a devizului general estimativ pentru depunerea la Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației a proiectului privind obiectivul „Asigurarea infrastructurii pentru transportul verde în comuna Liebling – Realizarea de piste pentru biciclete la nivel local”; ● **Proiect de hotărâre nr. 27 din 20.05.2022** privind acordarea unui mandat special împuternicitului Consiliului Local al comunei Liebling în Adunarea Generală ordinară a asociațiilor Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Apă-Canal Timiș; ● **Proiect de hotărâre nr. 28 din 20.05.2022** privind stabilirea componenței și a atribuțiilor echipei mobile pentru intervenția de urgență în cazurile de violență domestică de la nivelul comunei Liebling; ● **Proiect de hotărâre nr. 29 din 23.05.2022** privind aprobarea rezilierii contractului de concesiune înregistrat cu Nr. 2889/11.09.2006, încheiat pentru terenul intravilan situat în comuna Liebling, nr. 645/a, înscris în CF nr. 401091 Liebling, având ca beneficiar pe numitul Grigore CHIȘ.

În atenția cetățenilor comunei Liebling

Echipa mobilă pentru intervenție de urgență în cazurile de violență domestică

Echipa mobilă a comunei Liebling pentru intervenție de urgență în cazurile de violență domestică este compusă din: ♦ Sabadoș Magdalena - inspector la compartimentul de Autoritate Tutelară și Asistență Socială - coordonator; ♦ Roșu-Ciobanu Corina – Promotor local; ♦ Iacob Vasile - vice-primar; ♦ Klemens Diana-Miorița - Reprezentantul Cabinetului Medical Liebling; ♦ Sîrbu Cătălin - Reprezentantul Poliției Liebling; ♦ Mania Ionuț - Reprezentantul Bisericii Ortodoxe Liebling (pentru comuna Liebling și satul Iosif); ♦ Dragoș Vasile - Reprezentantul Bisericii Greco-Catolice Liebling (pentru comuna Liebling și satul Cerna).

Rubrica elevilor

Știi care este diferența dintre râu și fluviu?

Prof. univ. dr. Aurel MIHUȚ

Râul este o apă curgătoare, permanentă, formată în urma unirii mai multor pâraie. Fluviu este o apă curgătoare de mari dimensiuni, atât în debit, cât și în întinderea propriu-zisă de apă. Principala diferență dintre râu și fluviu este locul de vărsare, precum și atunci când vine vorba de dimensiuni și întindere. Mai exact, un râu se poate vărsa într-un alt râu, într-un lac sau într-un fluviu, în timp ce un fluviu se varsă într-o mare sau într-un ocean. Congo este al doilea cel mai lung râu din Africa, cei 4.400 de kilometri ai săi întinzându-se de-a lungul a nouă țări și este cel mai adânc râu din lume, în anumite puncte acesta atingând 220 de metri. Cel mai lung fluviu din lume este fluviul Nil din Africa care străbate 6.690 de kilometri. Cel mai lung fluviu din Europa este Volga care se întinde pe nu mai puțin de 3.530 de kilometri, iar al doilea cel mai lung fluviu din Europa este Dunărea care, izvorăște din Munții Pădurea Neagră din vestul Germaniei, străbate 2.850 de kilometri și trece prin zece țări, inclusiv România, înainte să se verse în Marea Neagră.

Pagină coordonată de Carmen Elena APOSTOL

„Noi am depus acest proiect pentru gaz și urmează să vedem dacă reușim să obținem finanțare!”

Ministerul Dezvoltării anunță că au fost finalizate repartizările pe județe ale fondurilor disponibile prin Programul Național de Investiții „Anghel Saligny”. Pentru județul Arad a fost repartizată suma de 1,18 miliarde de lei, adică aproximativ 240 de milioane de euro. Și aici va avea loc o împărțire a banilor pe comune și orașe în funcție de anumite criterii, iar conform calculului, Primăria Secusigiu se va putea baza pe finanțare sigură pentru unul dintre cele două proiecte de asfaltare depuse pe „Anghel Saligny”.

Criteriile de selectare care au fost luate în considerare la alocarea sumelor au fost numărul de unități administrativ-teritoriale dintr-un județ, numărul de locuitori, nevoile fiecărui județ și veniturile.

„Din calculele noastre, avem alocată suma necesară pentru un

Gheorghe GRAD - Primar al comunei Secusigiu

proiect și cam trei sferturi din cel de al doilea. Dar, cert este că în această primă fază avem finanțarea pentru unul dintre proiectele de asfaltare, ceea ce ne bucură și sperăm ca procedurile să se deruleze cât mai rapid, să semnăm contractul de finanțare, să derulăm licitația și să ne apucăm de lucru într-un timp cât mai scurt”, a declarat domnul primar Gheorghe Grad.

Tot pe programul „Anghel Saligny”, Primăria Secusigiu a depus un proiect pentru rețeaua de gaz metan. „Noi am depus acest proiect pentru gaz și urmează să vedem dacă reușim să obținem finanțare, deși banii sunt destul de puțini, față de solicitările comunelor și orașelor. Vom vedea dacă ne încadrăm, dar cel mai important este că am făcut primii pași și pentru gaz, pentru că programe vor fi în continuare și pe fonduri guvernamentale și pe cele europene. Gândiți-vă că cei din Felnac au început procedurile acum patru ani și încă nu au obținut finanțarea, deci lucrurile sunt extrem de complicate, fiind vorba de sume mari pentru investiții de acest gen”, a mai spus edilul comunei.

Rubrica școlii

Elevii întreabă, noi răspundem

Elevul Cosmin Ștefan din comuna Secusigiu ne întreabă despre cuvântul *hipostil*. Dragă Cosmin, *hipostil* este un spațiu închis în care acoperișul este susținut de coloane. Termenul *sală hipostilă* provine din grecescul *hypóstylos* care înseamnă „sub coloane” (*hypó* înseamnă „sub” și *stýlos* înseamnă „coloană”), dar se aplică clădirilor din diferite civilizații. Un exemplu de sală hipostilă se găsește în templul lui Eleusinion situat pe Acropola din Atena.

Cele mai cunoscute exemple se găsesc în templele egiptene ale Noului Regat construite de dinastia ptolemeică. Numărul de coloane variază în funcție de dimensiunea clădirii și de diametru, stilul lor nu era uniform. Sala hipostilă a Templului lui Amun din Karnak este cea mai cunoscută, ea fiind construită pe un etaj bazilical cu o navă centrală susținută de coloane înalte cu capiteli deschise de papirus, care permit trecerea soarelui prin deschideri laterale speciale.

Poezia de ținut minte

Ca o câmpie, oglinzind întinsul,
Cu păsări care-i stau pe crengi cântând,
Privindu-l lung, aduce-n el nestinsul
Din depărtate vremuri luminând.

Împeștrițat cu crini și lămâiță,
Cu albăstrele și cu maci duiși,
Vii, flori de liliac sau romaniță
Te fac să te apleci, să le miroși.

Pus în perete, lângă pat, în casă,
Te-nținzi sub el ca-n margini de câmpie.
Îi simți răcoarea dulce de mătasă,
Și parcă vântu-l simți cum te adie.

Covor românesc

Virgil Carianopol

Lucrat adânc din lână și culoare,
Cu-nseninări și arbori fel de fel,
Odihna lui te-mbie la visare
Și la un somn pe pajiștea din el.

Iar când în seară luna cu lumină
Lovește-n el, cu razele pieziș,
Un greier sare, crede că-i grădină
Și cântă de acolo pe furiș.

Obiective turistice

Mănăstirea Bezdin

Parcul Natural Lunca Mureșului este un spațiu împânzit cu lucruri de vizitat, de văzut și de aflat. Un astfel de loc îl reprezintă și zona inundată de la Bezdin. Aici, pe lângă peisajul sălbatic, ai ocazia să vizitezi atât frumoșii nuferi întinși la plajă pe suprafața bălților, cât și Mănăstirea Ortodoxă Sârbească Bezdin, denumită astfel după pârâul Bezdin, cel cărui a se datorează această zonă mlăștinoasă, acoperită de stufăriș și multă vegetație.

În anul 1539 când a fost ridicată, Mănăstirea Bezdin era înconjurată de pădure. Iovan Iaksici din Nadlac, alături de un număr de credincioși și călugări, au ridicat lăcașul de cult tocmai pentru a fi cât mai ferită de pericol, cât mai izolată de lume. Pe vremea aceea, mănăstirea juca un rol de apărare, de găzduire și ocrotire, dar și un spațiu dedicat învățaturii.

Mănăstirea a fost atacată și incendiată sub ocupația otomană din Banat. Călugării ce serveau atunci s-au mobilizat pentru a ridica una nouă de cărămindă, în stil bizantin, finalizată în 1690.

Cu hramul Adormirea Maicii Domnului, mănăstirea păstrează icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, adusă de pe Muntele Athos, lucru ce amintește de Mănăstirea Hodoș-Bodrog, unde taurul a dezgropat icoana făcătoare de minuni a Fecioarei Maria și pruncul. Este foarte posibil ca aceste aspecte să aibă o legătură misterioasă cu spiritul Maicii Domnului.

Din albumul comunei

„Ne gândim în permanență cum să asigurăm locuitorilor comunei un confort sporit. În aceste zile, am montat corpuri de iluminat în stațiile de autobuz, la solicitarea mai multor cetățeni, în special a celor care fac zilnic naveta.” (Gheorghe Grad)

Pagină realizată de Ana-Maria LAZĂR

„Să câștigăm pentru oamenii din Deta și Opațița, pentru condiții mai bune de trai!”

Ec. Petru ROMAN - Primar al orașului Deta

Ne aflăm din nou în Deta, un oraș postpandemic plin de viață, cu oameni dinamici, ambițioși și puși pe fapte mari așa cum este și domnul primar Petru Roman.

Bună ziua, domnule primar. Aud că ați pus bazele unor noi proiecte pentru Deta. Despre ce este vorba?

Da. Într-adevăr, am depus spre finanțare pe PNRR, proiecte în valoare de aproape 20.000.000 de euro. Nu știu dacă a mai încărcat vreun oraș din Timiș atât cât am încărcat noi.

Ce presupun aceste proiecte?

Ne-am centrat pe două axe, 5 și 10. Pe componenta 5 vor fi renovate energetic moderat 33 de blocuri din oraș, 7 blocuri vor primi bani pentru renovare aprofundată, iar Liceul Tehnologic din Deta va primi peste 2 milioane de euro pentru lucrări de renovare, aproape 9% din bani.

Iar pe componenta 10?

Pe componenta 10 se va reabilita clădirea primăriei, se vor achiziționa 15 stații de autobuz, se va înnoi parcul auto cu un autobuz și un microbuz, se va construi o pistă de biciclete de 4,5 km și vor fi achiziționate sisteme inteligente de management urban.

Știm cu siguranță dacă aceste proiecte au fost aprobate?

Toate aceste proiecte au fost deja încărcate pe platforma PNRR și acum se așteaptă eventuale cereri de clarificări, urmând ca în scurt timp să aflăm dacă vor fi aprobate.

Cum funcționează aceste finanțări?

Finanțările PNRR funcționează după principiul primul venit, primul servit. Oamenii lucrează pentru aceste finanțări contratimp, dar noi am reușit să încărcăm o sumă considerabilă la termen, când încă mai erau destui bani, de aceea suntem optimiști.

Există și pericole?

De fiecare dată există pericole. Dacă câștigăm, de exemplu, s-ar putea să se mărească prețurile și atunci va trebui să punem bani din fonduri proprii ale primăriei pentru a termina. Dar acestea sunt detalii ale căror soluții le vom stabili la momentul oportun.

Vă felicit, domnule primar, și vă doresc să câștigați, pentru Deta și Opațița.

Așa să fie. Să câștigăm pentru oamenii din Deta și Opațița, pentru condiții mai bune de trai!

Final de an școlar - clasa a XII-a și clasa a VIII-a

Ca în fiecare an școlar, conform procedurii din Legea Educației, elevii claselor terminale au încheiat mai devreme ultimul an de studiu. Astfel, clasa a XII-a, a XIII-a seral și a XI-a profesională și-au luat la revedere de la anii de liceu în data de 25 mai, iar elevii clasei a VIII-a, joi, 2 iunie. Șefii de promoție au fost: Grad Cătălin din clasa a VIII-a A (diriginte: Faur Loredana)

și Bura Larisa din clasa a XII-a S (diriginte: Sandu Daniel). Și cum tradiția nu moare în Deta, elevii au participat și la tradiționala defilare care marchează sfârșitul unui ciclu curricular, vizitând principalele instituții din oraș, printre care și Primăria Deta, unde au fost felicitați de domnul primar Petru Roman. În parcul „Anton Kratzer” din oraș a avut loc o frumoasă festivitate condusă de doamna director Mioara Spiridon-Iacob, unde au fost premiați elevii cu rezultate deosebite. Mult doritul premiu König, pentru rezultate deosebite la fizică a fost acordat de către doamna profesoară Violeta Lăcătușu și domnul profesor pensionar Marius Circa elevului Maletici Miroslav din clasa a XII-a R (diriginte:

Doamna director, Ioana Miloș, domnul primar, Petru Roman și elevii din anii terminali ai Liceului Tehnologic „Sf. Nicolae” Deta

te: Mioara Spiridon-Iacob) în memoria celui care a fost profesor și mentor pentru generații întregi de elevi pasionați de această disciplină, domnul König Georg. Felicitări tuturor!

Deta Badminton Cup 2022

În 14 mai 2022 a avut loc Deta Badminton Cup, competiție organizată la Sala de sport a orașului, de către CSO Deta, cu sprijinul Primăriei Deta, a Consiliului Local Deta reprezentate prin domnul primar Petru Roman. Activitățile au fost coordonate de domnul viceprimar, Radu Rotar. Au participat patru cluburi: CSM Timișoara, Vârșeț, Calderon și Deta, concursul desfășurându-se pe cinci categorii de vârstă, clasa I și II, III și IV, V și VI, VII și VIII, precum și liceu. În total au fost în jur de 80 de participanți, cei mai

buni badmintoniști din regiune. Marii absenți au fost Aradul și Deva, care au lipsit din cauza pandemiei, dar cu siguranță își vor lua revanșa pe viitor. S-au premiat primele trei locuri astfel: Agavriloaie Antonia - campioană, Dovlete Gabriel - campion, Cazacincu Mario - campion, Măguț Andrei - locul II, Firca Lucas - locul II, Suci

Edina - locul II, Măguț Andrei - locul III, Ghergulov Daniel - locul III, Giurgiev Ariana - locul III, Silaghi Andrei - locul III, Gerbner Andreas - locul III, Giurgiev Iadranca - locul III. Felicitări tuturor participanților!

„Am reușit ca, până în toamna anului trecut, peste 90% dintre drumurile din comună să aibă extras de carte funciară actualizat!”

Ionel BERARI - Primar al comunei Petriș

Am intrat în Petriș, un sat cu oameni normali și cu case „normale”. Și scriu „case normale” pentru că, în drumul meu din Timișoara spre Petriș, în comunele apropiate orașului Timișoara, am putut vedea adevărate coșmaruri arhitectonice. Case imense cu zeci de camere în care locuiesc doar doi oameni. Acei doi oameni se așteptau ca ei, copiii lor, să le rămână alături, dar... O, soartă omenească, soartă potrivnică! Ce s-alege din toată truda și zbaterea ta? Ce s-alege din această viață omenească, care se topește ca neaua și nu mai lasă nicio urmă, că nici copiii nu te mai pomenesc?

Domnule primar, cum au fost primele șase luni din 2022 pentru Primăria comunei Petriș?

Doamnă profesor Drăgici, în primul rând, vă spun bun venit în comuna noastră!

Vă mulțumesc!

Ceai, cafea?

Un ceai, domnule primar! Mulțumesc!

Ei, acum să vă răspund la întrebare: doamnă Diana, anul de care m-ați întreat a fost un an în care s-a muncit foarte mult în primele șase luni pe toate planurile. Și, în proiectele pe care le avem în desfășurare, se lucrează foarte mult, pentru că vrem să facem treabă bună la Petriș.

Aveți lucrări care se apropie de final?

Da, avem spre finalizare proiectul de regularizare a scurgerii apelor într-un sat aparținător. Am rezolvat problema scurgerii apelor deoarece, de fiecare dată când ploua, o parte din gospodăria erau inundate. Cel mai important lucru este că s-a rezolvat problema accesibilității la locuințele din zonă. Oamenii mergeau prin vatra pârâului. Dacă venea o salvare sau o mașină de pompieri nu putea să ajungă la mai multe gospodării. Așadar, în momentul de față, toate gospodăriile au căi de acces. Pot fi accesate cu orice mașină, iar apa are pe unde să se scurgă și nu mai intră în casele oamenilor.

Domnule primar, după câte știu, nu duceți lipsă de proiecte!

Da, avem multe proiecte, unele se află chiar în derulare. S-au continuat lucrările de reabilitare la Căminul Cultural din Roșia Nouă. Lucrarea a fost începută anul trecut. Apoi suntem aproape spre final cu lucrările de reparație și întreținere la dispensarul din Petriș. Am schimbat instalația electrică la două cămine culturale. Am început proiecte prin PNRR, componenta 10 fondul local pentru actualizare PUG. Chiar zilele acestea am semnat un contract pentru obținerea avizului tehnic de racordare.

Am mai auzit că veți construi un spațiu pentru panouri.

Dorim să construim un câmp de panouri fotovoltaice în grădina primăriei. Astfel, vrem să ne acoperim consumul de energie electrică, atât pentru primărie, cât și pentru iluminatul public în localitate.

Domnule primar, proiecte frumoase, obiective necesare oamenilor, dar bani, domnule primar, aveți? Aveți finanțare?

Este bine că mă întrebați asta, din păcate nu se acordă bani unităților teritoriale administrative pe această componentă. Deocamdată, nu am găsit nicio linie de finanțare. Se acordă bani numai persoanelor juridice, firmelor. Nu știu de ce UAT-urile au fost omise, dar, cu ajutorul bunului Dumnezeu, îl facem din fonduri proprii. M-am gândit să facem un împrumut de la bancă, ne-am făcut socotelile. E o investiție care se amortizează în trei ani de zile, dacă luăm în calcul numai facturile pe care le plătim pentru energie electrică.

La cât se ridică investiția?

Investiția se poate ridica între 100.000 și 130.000 de euro. Dar sunt convins că ne vom descurca să duceam la capăt acest proiect foarte important pentru comună.

Când v-ați hotărât să porniți pe acest drum al economisirii, în acest fel, a energiei electrice?

Am pornit pe drumul acesta în cursul lunilor de iarnă, fiindcă facturile au fost amețitoare și vor fi în continuare amețitoare, dacă nu găsim o soluție să montăm aceste panouri fotovoltaice.

Știți că, înainte de a veni să vă întâlnesc, am stat de vorbă cu oamenii comunei?

Nu, nu știu!

Da, da, am stat, așa fac mereu înainte de a purcede la realizarea unui interviu și am aflat, de la acești consăteni ai dumneavoastră, că munciți mult la primărie, că erați mai liniștit înainte. Ce ziceți?

Ce să zic, pentru asta am fost ales atunci când m-am hotărât să-mi depun candidatura. Este adevărat, am lucrat foarte mult, atât anul trecut, cât și anul acesta, cu precădere la intabularea domeniului public și privat al primăriei.

O lucrare extrem de necesară!

Fără îndoială, gândiți-vă că astfel primăria a devenit proprietară pe drumurile din comună, așa cum este și normal. Dacă nu aveam extrasele de carte funciară actualizate, cum a fost și sesiunea de proiecte pe „Anghel Saligny”, nu puteam depune proiecte. E o „liniuță” acolo, care arată că e nevoie de extras de carte funciară actualizat. În acțiunea aceasta am pornit imediat ce am ajuns la primărie, e o problemă veche și nu fusese rezolvată. Foarte puține drumuri erau intabulate. Am reușit ca, până în toamna anului trecut, peste 90% dintre drumurile din comună să aibă extras de carte funciară actualizat. După aceea, am continuat cu clădirile școlilor, cu căminele culturale, cu dispensarul uman etc., dar încă mai avem de lucru.

Din albumul comunei

Edilul comunei Petriș, domnul Ionel Berari, alături de PS Emilian Crișanul, Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Aradului, al cărui cuvânt de învățătură rostit la vremea Vecerniei, îmi spunea domnul primar, a îmbogățit duhovnicește comunitatea noastră.

Pagină coordonată de
prof. Diana Sanda DRĂGHICI

Este bine să știți!

Se anunță un nou val de scumpiri la alimente

Prof.univ.dr. Aurel MIHUȚ

Potrivit prognozei agricole făcute de Asociația Europeană Coceral, producția de cereale din acest an va fi mai redusă cu cel puțin 15%, cu cât au crescut cheltuielile agricultorilor din cauza scumpirilor la energie. Cea mai importantă scădere este la grâu, de 20,7%, dar și la porumb, de 9%. Asta se poate traduce în produse de morărit și panificație mai scumpe, dar și în creșterea prețurilor produselor de origine animală, carne și lactate, pentru că porumbul este folosit la furajarea animalelor. Toate acestea înseamnă prețuri mai mari la alimente, la pâine, cu aproximativ 50%, probabil, în funcție de situația cerealelor la nivelul țării. Producția de cereale a României, în scădere în 2022 față de 2021, cu 15%; producția de grâu, în scădere cu 20,7%; producția de porumb, în scădere cu 9%.

„Mă bucur că, după mai bine de doi ani, avem din nou ocazia să realizăm proiecte frumoase împreună și să continuăm de fapt tradiția româno-germană!“

Florin Fabius PERA - Primar al orașului Lipova

Noi acțiuni și proiecte au fost desfășurate în orașul Lipova și nu numai, prin colaborarea administrației locale a orașului Lipova cu reprezentanții Cercului de prietenie româno-german din Landul Saar. Deși în ultimii doi ani pandemia generată la nivel mondial a creat foarte multe limitări și condiționări care au afectat toate activitățile și proiectele pe care orașul Lipova și Landul Saar prin intermediul legăturii și înfrățirii existente au obișnuit să le desfășoare periodic de peste 30 de ani încoace, prin implicarea reprezentanților locali, anul 2022 a adus vești bune, a adus renunțarea la condițiile drastice impuse, fapt care a permis reluarea vizitelor și acțiunilor organizate în România, la Lipova și, de asemenea, în alte localități din județul Arad și nu numai, acolo unde este nevoie de sprijin, de ajutor pentru diverse cazuri sociale sau situații mai complicate.

Reprezentanții Landului Saar, în frunte cu Willi Gehring – coordonatorul principal al Cercului de prietenie româno-german, au ajuns în luna mai a anului curent la Lipova, în vederea derulării unor noi acțiuni de ajutorare, atât la nivelul orașului Lipova, localităților din împrejurimi, precum și pentru asigurarea unor donații pentru refugiații din Ucraina.

Cu această ocazie, a fost organizată și o vizită la Primăria

orașului Lipova, unde, alături de Florin Fabius Pera – primarul localității și Iosif Mircea Jichici – administrator public, au fost discutate următoarele proiecte, acțiuni și planuri pe care Cercul de prietenie româno-german, cu sprijinul Primăriei Lipova, le va realiza în viitorul apropiat la Lipova și nu numai.

„Am avut azi marea bucurie de a-i revedea și de a-i primi la Lipova pe cei care ne sunt prieteni de peste 30 de ani, reprezentanții Cercului de prietenie româno-german din Landul Saar. Vechiul prieten al orașului Lipova, Willi Gehring alături de alți reprezentanți din Landul Saar, au fost oaspeții noștri la primărie, unde alături de Iosif Mircea Jichici- administrator public și Lucian Feneșan - reprezentant al Centrului Național de Informare Turistică al orașului Lipova, am dezbătut toate planurile și proiectele pe care cele două localități doresc să le desfășoare în următoarea perioadă, inclusiv pe timpul acestei vizite la Lipova, care va dura mai bine de o săptămână. Mă bucur foarte mult de această vizită și de fiecare întâlnire cu cei din Landul Saar, dar, mai ales, mă bucur că, după mai bine de doi ani,

avem din nou ocazia să realizăm proiecte frumoase împreună și să continuăm, de fapt, tradiția româno-germană, creată între Lipova și Saarland și să aducem un sprijin oriunde este nevoie”, a conchis edilul orașului Lipova la sfârșitul întrevederii.

Noaptea Muzeelor a revenit cu cea de-a XV-a ediție la Muzeul orașului Lipova

După doi ani în care toate evenimentele culturale au fost afectate, organizarea acestora lipsind sau fiind organizate fără accesul publicului în condițiile impuse de pandemia Covid-19, anul 2022 a readus în fața publicului evenimentele de tradiție și mult apreciate, unul din acestea fiind și „Noaptea Muzeelor”, eveniment ajuns la Lipova la ediția cu numărul XV și în Europa la ediția

cu numărul XVIII. Aproximativ 150 de muzee din țară și-au deschis larg porțile pentru vizitatori, pregătind pentru aceștia activități care mai de care mai diverse: expoziții, intervenții și experimente artistice, proiecții, dans, piese de teatru și concerte. Acest mare proiect, cunoscut drept „Noaptea muzeelor”, realizat la nivel național și european și creat în special pentru a celebra o zi și o noapte dedicată acestor instituții, atât de speciale pentru România, alături de alte mii de instituții similare din întreaga Europă, este inițiat de Ministerul Culturii și Comunicării din Franța și patronat în prezent de Consiliul European, de UNESCO și de Consiliul Internațional al Muzeelor.

Ediția a XV-a a acestui eveniment, Muzeul din Lipova a dedicat-o publicului său și, bineînțeles, artei și culturii în cele mai frumoase forme ale lor. Muzeul orașului Lipova a găzduit noua ediție a evenimentului, la mij-

locul lunii trecute, mai exact în ziua de 15 mai. Programul pregătit de Muzeul Orășenesc Lipova a fost și de această dată unul foarte frumos și diversificat, reușind să adune la un loc artiști din diferite ramuri ale artei, de la copii talentați la fotografi iscusiți și chiar la artiști desăvârșiți, prin această paletă vastă de activități artistice reușind să se atragă un număr mare de vizitatori, atât locuitori ai orașului Lipova, cât și din afara acestuia.

„Orice formă de carieră militară este, de fapt, cea mai frumoasă declarație de dragoste pentru țară!“

Florin Fabius PERA

Ziua de 9 mai, o zi cu trei semnificații Zaparte, o zi în care românii sărbătoresc „Ziua Independenței” de Stat a României proclamată în anul 1877, dar și „Ziua Europei” și „Ziua Victoriei” coaliției Națiunilor Unite în cel de-al Doilea Război Mondial din 1945. Cu acest prilej, la Lipova, a fost găzduit un eveniment deosebit, organizat de reprezentanți ai Statului Major al Forțelor Aeriene Române, cu scopul de a se prezenta elevilor din instituțiile de învățământ românești, care se pregătesc pentru facultate, ce presupune o carieră în domeniul militar, în acest

caz pe ramura aviației, evenimentul făcând parte dintr-o caravană de prezentare a ofertei educaționale, care urmează să ajungă în toată țara.

Prezent la eveniment, domnul primar Florin Fabius Pera, ne-a spus: „A fost un eveniment care a captat atenția tuturor celor prezenți în sală și care a amintit din nou de faptul că orice formă de carieră militară este, de fapt, cea mai frumoasă declarație de dragoste pentru țară, pentru pământul românesc, pentru popor și strămoși, pentru că doar un militar își pune în slujba țării și își apără țara cu propria viață!”

Pagină realizată cu sprijinul domnișoarei Adela POPESCU

„Suntem o echipă frumos sudată, la primăria noastră se lucrează în echipă!”

Cosmin CHIRA - Viceprimar al comunei Remetea Mare

Îndreptându-mă spre satul Ianova, acolo unde l-am întâlnit pe domnul viceprimar Chira, am întârziat cu privirea în dreptul unei stâne cu oi, cum rar poți vedea în altă parte. Avea o porțiță din lanți de salcâm, prin care un tânăr pătrunse în țarc. Mieii se ridicară, mișcându-se ca un val cenușiu. Cei din margine se izbiră cu botul în corlăți, speriați, parc-ar fi năvălit lupii. Tânărul îi împinse cu genunchiul îndoit, făcându-le vânt spre porțiță unde-i aștepta baciul. Împinși din urmă, mieii se repeziră să iasă în câmp la iarba mănoasă a pusteii bănățene, a frumoasei câmpii bănățene, pe care unii cetățenii ai orașului Timișoara aruncă mormane de deșeuri de construcții.

Domnule viceprimar, îmi amintesc că, la trecuta întâlnire cu colega mea, erați mâhnit de gestul unor cetățeni din Timișoara, care vin până aici pentru a arunca deșeuri de construcții pe câmp. S-a schimbat ceva de atunci?

Oarecum. Greu vom scăpa de această meteahnă ce ține de educație, de bun simț.

Poate că dacă i-ați invita pe acești oameni să bată cu pasul comuna Remetea Mare, să vadă „Centrul Civic” din Ianova, vor înțelege mai ușor că nu se cade să confunde o comună curată ca Remetea Mare, cu orașul murdar Timișoara. Apropos, ce îmi puteți spune despre noul „Centru civic” renovat de la Ianova?

Doamnă Camelia, acolo, Primăria Remetea Mare a făcut ample lucrări de renovare, în curtea Căminului Cultural. Acolo avem un spațiu generos de 3.700 de metri pătrați, iar curtea era neamenajată. Atunci ne-am gândit, împreună cu domnul primar Ilie Golubov, să desfășurăm lucrări de modernizare și să numim acel loc „Centrul Civic”. Am făcut alei, am montat bănci noi, coșuri de gunoi, jardiniere cu flori, am plantat pomi ornamentali, am amenajat platoul și curtea și am adus, precum vedeți, acest loc la standarde moderne, actuale.

Ați sădit și gazon.

Da, am scos pământul vechi și am adus pământ mai bun și am sădit gazon. A fost o investiție frumoasă și am desfășurat-o cu succes, până la ruga satului Ianova, care a avut loc, în curtea amenajată frumos a Căminului Cultural.

Aici mai aveți și alte obiective locale utile cetățenilor?

În incintă, mai avem și dispensar și un centru comercial și, mai nou, avem și farmacie. Era nevoie de farmacie în sat, iar acum avem. Spațiul comercial arăta jalnic și a fost reamenajat. Degeaba modernizam curtea „căminului” și o denumeam „Centru Civic”, dacă nu rezolvam și acele spații, acoperiș, fațadă. Atunci am decis să renovăm tot ceea ce era acolo și a ieșit o treabă foarte bună, în final. Acum totul arată frumos și modern.

Văd că aveți și parcare pentru autoturisme?

Cum era și firesc, în exterior am amenajat o parcare, pentru ca cetățenii să își poată lăsa mașinile în condiții civilizate. E o parcare

mare și totul arată frumos acum. Pentru rugă, aproape totul a fost gata. Ne-am axat pe prioritățile cetățenilor și ale comunei. Acolo este și stația principală de autobuz, avem un mijloc de transport modern și am vrut să avem totul bine organizat. Acum, am modernizat totul. Am renovat spațiul din centrul localității: farmacie, poștă, magazin, s-a modernizat Dispensarul medical, Centrului civic în incinta curții interioare a Căminului Cultural și, bineînțeles, parcare exterioră.

Văd că aveți și un rezervor de înmagazinare a apei!

Da, s-a montat rezervorul de înmagazinare a apei, cu capacitatea de 100 m³, urmând a se realiza legăturile cu rezervorul cel vechi și cu grupul de pompare.

Unde mai aveți lucrări?

Noi, în Ianova, mai avem lucrări în derulare, dar mai avem ample lucrări și în Remetea Mare. Odată cu ameliorarea condițiilor meteorologice s-au început lucrările în satul Ianova. Se lucrează la realizarea șanțurilor de colectare a apei pluviale, a podețelor de acces auto și a trotuarelor pietonale. Se lucrează într-un ritm destul de alert.

Cum ați luat decizia acestor lucrări?

Am luat decizia să facem aceste lucrări fiindcă nu prea arăta bine centrul comunei. Am vrut să satisfacem nevoile comunității și în același timp să arate și frumos localitatea. Pe proiect avem și montarea de lămpi moderne de iluminat stradal. E un punct de atracție important. Oamenii se adună acolo, fiindcă e frumos, vin chiar mamele cu copii mici, se reunesc și comunică într-un centru civic frumos amenajat, atractiv, civilizat. Să știți că oamenii se bucură de această zonă reabilitată.

Cum e munca, cum se desfășoară la dumneavoastră la primărie activitatea?

Simplu, suntem o echipă frumos sudată, la primăria noastră se lucrează în echipă, lucrăm, activăm împreună, dacă unul vine cu o idee bună o punem în practică. Eu acolo locuiesc, în Ianova, și am insistat că este nevoie de o modernizare serioasă, fiindcă centrul localității nu arăta prea bine. Iată că s-a făcut și toți sunt mulțumiți. Am vrut să schimbăm în bine fața satului, fiindcă centrul localității este cartea de vizită. Acela este observat prima oară de cetățeni.

Fenomenul americanizării a pătruns, firesc, și la noi

Zigu ORNEA

A pătruns moda filmelor proaste, serial fabricate, golite de artă, aglomerate cu crime, violențe și vulgaritate cu totul scandalosă. Și talk-show-urile nesfârșite, cu competențe omnisciente, joase spectacole de varietăți și seriale efectiv dăunătoare și, mai presus de toate, a moli-mei dependenței totale de televiziune, consumatoare vorace a timpului de lectură. Împotriva acestei invazii de americanizare trebuie să veghem, apărându-ne. Asta dacă, acum, se mai poate lupta cu succes împotriva

acestui flagel care a cuprins nesățios, în raza sa de acțiune, totul și toate. Mi-e teamă tare că ne-am trezit, pentru acest nobil scop, prea târziu. Mai putem oare spera, acum, când americanizarea de suprafață (formele ei frivol periculoase) ne-au împresurat copleșitor, că lumea (cu deosebire tineretul studios măcar) se va reîntoarce spre lectură? Am toate motivele să mă îndoiesc.

Din albumul comunei

Omenia locuitorilor comunei Remetea Mare a făcut posibilă o serie de donații livrate către sediul Uniunii Ucrainenilor din Timișoara, pentru a lua drumul dincolo de graniță, în orașele aflate sub asediu, unde este cea mai mare nevoie de ele.

Pagină coordonată de Camelia DINA

Ziua Copilului - în Denta

Ziua Internațională a Copilului a fost sărbătorită pentru prima oară în lume în octombrie 1953. Ideea de a avea o zi internațională i-a venit lui Rubab Mansoor, elev în clasa a VIII-a și a fost acceptată și adoptată de către Adunarea Generală a Națiunilor Unite în anul 1954. În acel an, Fondul Internațional pentru Urgențe ale Copiilor al Națiunilor Unite (UNICEF) a emis o recomandare care prevedea faptul ca fiecare Stat să dispună de așa-numita „Zi a Copilului” (“*Universal Children’s Day*”).

În România, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului (ANPDC) s-a constituit la 1 ianuarie 2005, însă deocamdată nu se știe când a fost sărbătorită pentru prima dată Ziua Internațională a Copilului.

În Denta, anul acesta activitățile dedicate Zilei Copilului au avut loc pe data de 1 iunie, așa cum se procedează în toată țara. Festivitățile au fost deschise de domnul primar Petru Tapanov, alături de domnul director al Școlii Gimnaziale Denta, Ion Jinaru și de doamna viceprimar Maria Marta Baniaș. De asemenea, cadrele didactice din școală au participat la această sărbătoare, prin activități cu elevii, chiar dacă a fost ziua lor liberă, motiv pentru care domnul primar Petru Tapanov, domnul director Ion Jinaru și doamna viceprimar Maria Marta Baniaș le asigură de aprecierea întregului colectiv al locuitorilor comunei Denta, al părinților, al bunicilor și al tuturor celor care au copii aproape de suflet. De asemenea, le sunt recunoscători și le mulțumesc pentru efortul depus, pentru dăruirea și seriozitatea cu care s-au implicat pentru ca această zi festivă să fie cu succes.

Copiii au participat la ateliere de creație, la diverse jocuri distractive și chiar la o scenetă, o mică piesă de teatru pe care aceștia au continuat-o prin desene inedite. Mai mult, ei au dansat alături de personaje din desene animate și s-au bucurat alături de prietenii lor pentru această sărbătoare care le aparține. Felicitări tuturor pentru reușită!

Eroii neamului - sărbătoriți în Denta

Ziua Eroilor este o sărbătoare națională pentru comemorarea bărbatilor și femeilor care au murit în timp ce serveau în forțele armate. În România, prin Decretul nr. 1913 din 4 mai 1920 s-a stabilit ca aceasta să fie sărbătorită în fiecare an cu prilejul zilei Înălțării Domnului, dată reconfirmată prin *Legea pentru cinstirea memoriei eroilor căzuți*, din data de 24 august 1920 și promulgată prin decretul 3530 din 2 septembrie 1920.

În Denta, Ziua Eroilor a fost sărbătorită în acest an, joi, 2 iunie printr-o festivitate organizată la monumentul eroilor din comună. Tradiționala slujbă de pomenire a eroilor a fost oficiată de preot Miloș Achim Nicolae (Parohia Ortodoxă Rămână) și

de preot Jivoine Maletici (Parohia Ortodoxă Sârbă). Domnul primar Petru Tapanov a subliniat importanța momentului: „Astăzi suntem datori și onorați, în același timp, să îi omagiem pe cei care s-au dovedit a fi cei mai bravi apărători ai neamului și ai interesului național, pentru care au adus jertfa propriilor vieți. Vă mulțumesc că mi-ați acordat ocazia de a exprima cu pioșenie grațitudinea față de înaintașii noștri și a-mi afirma atașamentul la valorile tradiționale. Fie ca cele mai bune gânduri să ne îndrume spre realizarea binelui comun în țara noastră. Hristos s-a înălțat!”.

Pagină realizată de Luminița EFTENIE

„Vă mulțumesc că ați așezat comuna Voiteg între localitățile de frunte ale Banatului în acest frumos jurnal interregional!”

Niculae POP - Primar al comunei Voiteg

Frumoasă e câmpia Banatului în drumul ce duce spre Voiteg. Pe un izlaz cu iarbă cafenie, uscată de vânt, doi cai se băteau de muscă. Fiind departe mi se păreau mai mici, cu picioarele scurte, și-mi venii să râd când îi auzii sforăind. Mai sus foșnește un izvor care se varsă într-un pârau printr-un jghiab de lemn. Două fire de izmă se împletesc desupra lui și oamenii locului îl numesc „izvorul cu izmă”. Vară. Răsăritul juca în câmpie, un joc ciudat, lenș încâlcit. Depărtările coapte de căldură scânteieau gălbui. Am privit destul și am continuat drumul spre întâlnirea cu domnul Niculae Pop, primarul care pregătește, după cum am înțeles în trecuta mea întâlnire cu dânsul, un viitor frumos comunei sale.

Domnule primar, cum se vede vara aceasta din biroul dumneavoastră?

Din biroul meu se vede frumoasă și din agenda mea și mai frumoasă, pentru că, așa după cum știți de la trecuta noastră întâlnire, derulăm o serie de proiecte extrem de folositoare comunității noastre și pregătim în tot acest timp, altele noi.

Înainte de a veni aici, am trecut prin satul Folea și am văzut acolo o baltă frumoasă, aflând de la localnici date interesante legate de acel loc. Dumneavoastră ce-mi puteți spune?

Doamnă Borița, am ținut mult să amenajăm această baltă, pe care personal am populat-o cu diverse specii de pești.

Cum ar fi... ?

Am populat-o cu crap, cu somn, cu fitofag...

Domnule primar, celor care nu cunosc pasiunea pescuitului, ce le puteți spune despre aceste soiuri de pești pentru a-i determina să vină la baltă?

De exemplu, despre crap se spune că este unul din cei mai gustoși pești de apă dulce, extrem de indicat pentru sănătatea noastră și prin valoarea sa nutritivă. Cât privește somnul, el poate atinge în timp scurt la o mare greutate, de zeci de kilograme. Gândiți-vă că există exemplare de somn care ating și sute de kilograme, iar fitofagul prezintă avantajul că are un ritm de creștere foarte rapid, ceea ce îl face valoros și din punct de vedere economic. Carnea de fitofag fiind extrem de bogată în grăsimi.

Domnule primar, pe mine chiar m-ați convins să mai trec pe la baltă.

Mă bucur! Și apreciez în mod deosebit faptul că prin intermediul

Jurnalului interregional „Banatul”, putem face cunoscut acest loc în tot vestul României.

Revenind la satul reședință de comună, la Voiteg, că tot ne aflăm aici, am văzut și lucrările pe care le-ați făcut la parcul din această localitate și vă mărturisesc că am fost plăcut surprinsă de felul în care arată.

Vă mulțumesc pentru apreciere! Aici, la „Parcul de joacă” lucrările au fost finalizate, el a fost refăcut în totalitate, după care am montat noi obiecte de joacă pentru copiii comunei. Și, merită subliniat faptul că tot în cadrul acestui contract am înlocuit și stațiile de autobuz cu altele noi, atât în localitatea Voiteg, cât și în localitatea Folea.

Știu, domnule primar, că acordați o atenție aparte nu numai problemelor legate strict de administrație, ci și celor ce leagă activitățile cultural-artistice de comuna dumneavoastră. În acest an aveți depuse proiecte culturale?

Desigur, partea cultural-artistică de care vorbiți, de care mă întrebați, reprezintă o zestre cu care ne mândrim, ea face ca prin activitatea ansamblului nostru să avem parte de o mai bună cunoaștere, atât în țară, cât și peste hotare. Cât privește proiectele de care m-ați întrebat, pot să vă spun că Primaria comunei Voiteg a depus deja trei proiecte culturale, cu fonduri nerambursabile, de la Consiliul Județean Timiș, prin „TimCultura 2022”.

Ce manifestări doriți să susțineți cu ajutorul acestor proiecte?

Prin aceste proiecte dorim ca „Balul Portului Popular”, cât și „Zilele comunei Voiteg” precum și „Balul seniorilor”, să se poată desfășura în condiții de înaltă ținută.

Domnule primar, vă mulțumesc pentru acest dialog.

Și eu vă mulțumesc că ați așezat comuna Voiteg între localitățile de frunte ale Banatului în acest frumos jurnal interregional.

Rubrica bisericii

■ „Dragostea să fie fără prefăcătorie. Fie-vă groază de rău și lipiți-vă tare de bine.” (Romani 12:9-21)

■ „Orice amărăciune, orice iuțea, orice mânie, orice strigare, orice clevetire și orice fel de răutate să piară din mijlocul vostru. Dimpotrivă, fiți buni unii cu alții, miloși și

Îndemnuri creștine

iertați-vă unul pe altul, cum v-a iertat și Dumnezeu pe voi în Hristos.” (Efeseni 4:31-32)

■ „Nu faceți nimic din duh de ceartă sau din slavă deșartă; ci, în smerenie, fiecare să privească pe altul mai presus de el însuși. Fiecare din voi să se uite nu la foleasele lui, ci și la foleasele altora.” (Filipeni 2:3-4)

■ „Să nu ne mai judecăm, dar, unii pe alții. Ci mai bine judecați să nu faceți nimic care să fie pentru fratele vostru o piatră de poticnire sau un prilej de păcătuire.” (Romani 14:13)

Pagină realizată de Borița STOIU

ȚARA ASTA BINECUVÂNTATĂ DE DUMNEZEU A FOST MEREU MĂTURATĂ DE DRACU'!

 n câmpie, salcâmiu au frunzele încărcate cu brumă și-mi ustură ochii. În livada casei sale, unde interlocutorul meu susține că se află doar într-un amical raport de cordialitate cu natura, nu ca în codrii Zărandului unde îl încearcă o stare odihnitoare de adorator supus al naturii, mă așteaptă cu două cești de cafea și în farfuria fiecărei cești, o bucățică de lacum. Obiceiuri balcanice...

Domnule Vasile Todi, în luna mai am trecut și prin ziua nașterii dumneavoastră. Cum ați sărbătorit?

Eu sărbătoresc, când este vorba de mine, doar onomastica numelui și niciodată vârsta. M-am bucurat atunci când am împlinit 11 ani, îmi plăcea teribil de mult această cifră și știu că am rămas ancorat de ea ani buni. După care, nu m-a mai interesat vârsta.

Nici acum?

Cu atât mai mult. Oamenii stau aproape de vârstă ca să poată minți mai ușor. Își permit astfel să fie chiar răi, iluzionându-se că mai au timp, că e departe de ei strunga veșniciei. O, cât de buni ar fi oamenii dacă ar păstra mereu într-un umbrar al memoriei lor versurile lui Sorescu: „Mi-am amintit / Toți câinii noștri / Când să moară / De bătrânețe. / Stăteau ascunși sub magazie, / Pe sub pățul. / Le duceai mâncare, apă, / Deschideau încet pleoapele, / Se uitau, înălțau ochii / Și spre tine / Și-i închideau la loc, / Nu mai puteau să dea / Din coadă, / Să-ți mulțumească. / Cumplită e intrarea asta / La strungă / Și pentru om și pentru animal.“ Auzi, dumneata: „intrarea la strungă”! Strunga spre veșnicie, pe care nimeni, niciodată, nu a știut și nici că va ști, când îi va veni rândul să intre. Că venii vorba de bunătate, știi că există o vorbă în popor care spune că toți oamenii poartă niște desagi pe umeri. În desaga din spate pun păcatele lor, iar în desaga din față pun păcatele altora, în așa fel încât văd mereu păcatele altora, fie în desaga lor din față, fie în desaga apropielui care merge înaintea lor. Dar, pentru că ai amintit de ziua mea de naștere, uite, te poftesc să închini cu mine un vin primit de la Niculițel, locul de pătimire al Sfinților Zotic, Atal, Camasie și Filip, martirizați în aceeași perioadă de apostazie romană de la sfârșitul secolului al III-lea și începutul secolului al IV-lea d.H.

Sunteți conservator?

Dacă a bea numai vin înseamnă a fi conservator, atunci da, sunt un conservator pentru că beau numai vin, iar vinul este un produs prin excelență „conservator”, ale cărui principii de fabricație nu s-au modificat de milenii.

Credeți în cuvinte?

Cultiv cu ele ogorul muncii mele și mă desfăt cu cuvintele oamenilor care merită să fie citați, dar de crezut, cred doar în cuvântul care S-a făcut trup din Fecioara Maria.

Există o vârstă a iubirii?

Nu, viața toată înseamnă iubire. Fără iubire se schimbă nu doar viața, nu numai sufletul, ci și plastica feței. Ne facem mai urâți. Chipul unui om care e alduit cu harul iubirii, asemenea unui om cultivat iradiază noblețe, se înconjoară de un fel de aureolă ușor de recunoscut.

Nu sunteți un om... la modă!

La modă? În România? Păi, aici, la modă sunt doar oamenii cu Rolex la încheietura mâinii și cu noroi sub unghii. Moda, draga mea, înseamnă simplitate, simplitatea vestimentației călugărițelor, care a marcat creația celei mai mari creatoare de modă, Gabrielle Chanel, care la 85 de ani fiind întrebată de o fetișcană unde să folosească celebrul „Chanel nr. 5” i-a dat un răspuns simplu ca și creațiile ei: „Acolo unde vrei să fii sărutată!” Apropo de modă, am aflat de la Mor că atunci când au apărut pentru prima dată cartofii în Ungaria, pe vremea bunului împărat Leopold al II-lea, ungerii aveau o mare aversiune pentru această nouă plantă hrănitore.

De ce?

Se răspândise zvonul că din cauza ei va scădea prețul grâului.

În comitate, sămânța se distribuia pe gratis, dar nimeni nu voia s-o semene. La balurile de la curte, ca să poată impune moda acestei plante, li se ceruse prințeselor să-și împodobească părul cu flori de cartof, iar pe domeniile coroanei li s-a poruncit vechililor să cultive mai multe pogoane de pământ cu cartofi. Dar, în cazul ăsta, ce n-a făcut moda, a făcut foamea. A venit nenorocitul an 1816, când din cauza vremii vitrege țara era să moară de foame; grâul a putrezit pe câmp, porumbul nici nu s-a copt și atunci a învățat poporul ce înseamnă cartoful. Darul Domnului!

Că veni vorba de foamea de acum un veac și mai bine, cresc prețurile, țara se îndatorează tot mai mult. Cum comentați?

Așa a fost mereu pe pământul ăsta românesc. Într-un discurs de premier, Nicolae Iorga informa poporul român că împrumuturile, că și atunci guvernele făceau împrumuturi, n-au fost făcute decât să aducă o împovărare pentru generația de atunci și pentru generațiile viitoare și, conchidea savantul, să dea posibilitatea politicianilor năraiviți și inconștienți, să se îmbogățească furând. Dragă dascăliță, viața în țara asta binecuvântată de Dumnezeu a fost mereu măturată de dracu'. România ultimilor 30 de ani aduce tot mai mult cu conacul lui Csollán Bert, care se hotărâse să-și construiască un mic palat, cu etaj, pe potriva, mai mult a snobismului decât a rangului său. Pentru asta, omul pune la bătaie câteva sute de mii de florini de aur, iar consilierii săi îl sfătuiesc să încredințeze lucrarea unei firme cunoscute, un fel de Bechtel, care atunci când a terminat construcția, geamurile puse, pereții interiori gletuiți, constructorul a luat banii și a plecat fără a construi și coșurile pentru teracote. Astfel că nu se putea locui în imensul conac nici măcar vara.

VASILE TODI

Domnul meu, mai puteți adăuga ceva la comentariile ce fac trimitere cotidiană la Rusia?

Lumea se schimbă, draga mea, se schimbă cum nimeni nu-și poate imagina și cum doar puțini o pot crede. Iar cei puțini sunt cei care-i scriu scenariul geo-politic pentru cel puțin o jumătate de veac. Cine credea în urmă cu 70 de ani că Franța va fi metisă, în afară de Cioran, care-i avertiza pe francezi că: „Am fost în metrou și am fost singurul francez!”. Cât privește Rusia, domnișoară, Rusia va fi mereu a rușilor!

De ce credeți asta?

Pentru că rușii au o adorație mistică față de națiune și, dincolo de teoria dezvoltată de Freud, Rusia rămâne pentru copiii ei o mamă oedipiană, care cu mult înainte să se dezmeticească europenii, se hotărâse să întoarcă spatele Europei. E un act de curaj, vei spune, poate, dar Mama Rusia știe că copiii ei sunt asemenea albinelor lui Maeterlinck; când rusul părăsește Rusia, el se aruncă într-un spațiu străin cu curajul și îndrăzneala unui culegător de perle. Dar la intervale regulate iese la suprafață, și se întoarce la sânul ei, pentru a respira. Din păcate, pentru ruși și pentru lumea toată, se adeverește în acest an predicția lui Moshe Dayan, făcută acum 54 de ani în Knessetul Israelului: „Viitorul război nu va mai fi contra arabilor, ci contra rușilor!”.

Domnul meu, putem încheia dialogul nostru din această lună, într-o notă optimistă?

Desigur, dar va fi într-o concepție de umor ebraic. Allen Stewart Konigsberg, mai bine cunoscut ca Woody Allen, a susținut o Conferință de Presă, mărturisind câteva lucruri șocante: „Punctul meu de vedere asupra vieții e pesimist, trist, încă de pe când eram copil. Convingerea mea e că viața e o experiență coșmarescă și sumbră, iar singurul mod de a o suporta este iluzia. Unica certitudine a vieții rămâne moartea, iar relația mea cu moartea este una singură: Sânt contra!”.

Dialog consemnat de Roxana FURDEAN pentru Almanahul „Dobrogea” 2022

Ediție coordonată de Roxana FURDEAN